

LAG OM UTVECKLING AV REGIONERNA OCH OM GENOMFÖRANDE AV EUROPEISKA UNIONENS REGIONAL- OCH STRUKTURPOLITIK

SPECIALMOTIVERING

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens syfte.* I paragrafen anges lagens syfte. Enligt paragrafen föreskrivs det i lagen om utvecklingen av regionerna samt om beredningen och genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Syftet med lagen är att reglera de gemensamma målen för utvecklingen av regionerna samt om uppgifter för och arbetsfördelning mellan de nationella myndigheterna och de verkställande myndigheterna för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik samt om metoder för samarbetet och växelverkan mellan dem. Dessutom ska det föreskrivas om metoder för utarbetandet och administrationen av planer, program och avtal som gäller nationell och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

Enligt 2 mom. avses med utveckling av regionerna sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på samverkan mellan staten, kommunerna och andra aktörer utifrån regionernas olika starka sidor och behov. Utveckling av regionerna innebär samarbete och växelverkan för utvecklandet av landets olika regioner mellan aktörer av många olika slag, till exempel ministerier, andra statliga myndigheter, landskapsförbund, kommuner, organisationer, företag samt högskolor och andra läroanstalter. Regionutvecklingens perspektiv innefattar undersökning av olika förvaltningsområdens och landskaps mål och funktioner som helhet såväl ur nationellt som ur regionernas perspektiv. Det innehåller såväl särskilda åtgärder och resurser för regionutveckling som ett perspektiv på att det samhälleliga beslutsfattandet har konsekvenser för regionutvecklingen. Bestämmelser som gäller metoder för utveckling av regionerna tillämpas i stor utsträckning av olika förvaltningsområden. Näring och sysselsättning, välmående, kompetens, kultur, livsmiljö, tillgänglighet och säkerhet samt integration är etablerade delområden inom samhällspolitiken som påverkar regionutvecklingen. Även olika perspektiv inom klimatpolitik och hållbarhet betonas starkare än tidigare.

På nationell nivå samarbetar de centrala ministerier som deltar i regionutvecklingen koordinerade av arbets- och näringsministeriet. Uppgiften finns reglerad i 21 § 3 punkten i reglementet för statsrådet (20.11.2009/905). Det föreskrivs mer ingående om ministeriets uppgifter om regionutveckling och samarbete i 8 § i förslaget. På regional nivå fungerar de samkommuner, landskapsförbunden, som kommunerna bildat som regionutvecklingsmyndigheter. Om deras uppgifter i fråga om regionutveckling och centrala aktörer för samarbetet föreskrivs i 15 §.

Regionernas utveckling grundar sig enligt förslaget på regionernas olika starka sidor och behov. Regionutvecklingsåtgärderna riktas till olika regioner med beaktande av deras naturförhållanden, näringsverksamhet samt befolkningens behov och starka sidor. De riksomfattande riktlinjerna för utvecklingen av regionerna ska fastställas i statsrådets regionutvecklingsbeslut som utarbetas för varje regeringsperiod, och som redan under flera regeringsperioder har beretts i början av regeringsperioden som samarbete mellan ministerierna och landskapsförbunden. Regionala förhållanden beaktas i tillämpningen av dem på olika regioner. Varje landskap ska enligt förslaget fastställa behoven av utveckling och sina starka sidor baserat på landskapets strategiska riktlinjer i ett landskapsprogram som gäller utvecklingen de närmaste åren, och som det föreskrivs mer ingående om i 22 § i förslaget. De olika behoven och starka sidorna i landskapets olika delar bör även beaktas i programmet. Dessutom ska Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska åtgärder och finansiering fördelas med beaktande av landskapens utvecklingsnivå och förhållanden.

2 §. *Målen för regionutvecklingen.* I paragrafen fastställs de gemensamma målen för regionutvecklingen på lång sikt. Målen ska preciseras för att motsvara förändringar i både de nationella och de internationella verksamhetsbetingelserna. Centrala förändringar som också påverkar regionutvecklingen är klimatförändringen, beränsandet av den och anpassningen till den samt målen för hållbar utveckling. Till innehållet ska målen för regionutvecklingen dock fortfarande huvudsakligen motsvara målen i 4 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014). Målen för regionutvecklingen preciseras på en nivå för praktisk verksamhet och genomförs i nationella beslut, program och avtal samt i beslut, program och avtal som gäller landskapens regionutveckling och som regleras mer ingående i 3 och 4 kap. i förslaget.

Enligt 1 mom. är målen för regionutvecklingen att främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet i regionerna. Förnyelse av regionerna och speciellt en harmonisk utveckling med hänsyn till särdrag har länge varit ett mål i regionutvecklingen. I förslaget betonas i målen för regionutvecklingen mer än tidigare målen hållbar tillväxt och konkurrenskraft i regionerna. Med hållbar tillväxt avses hållbar utveckling i dess omfattande betydelse. Till hållbar utveckling hör ekologisk, social, kulturell och ekonomisk hållbarhet. Med regionernas konkurrenskraft avses i detta sammanhang regionens mänskliga kapital, mångsidighet eller specialisering och innovativitet i näringslivsstrukturen och i forsknings- och innovationsverksamheten samt tillgänglighet. Som det andra elementet i regionutvecklingen betonas invånarnas välfärd. Invånarnas välfärd består åtminstone av levnadsförhållandena, verksamhets- och arbetsförmågan samt den sociala delaktigheten. Det tredje elementet är livsmiljöns kvalitet. En högklassig livsmiljö utgör en helhet där olika befolkningsgrupper har möjlighet att smidigt ordna sitt dagliga liv, av boende, av sysselsättning, att anlita service, till kultur och fritidsaktiviteter, till utevistelse och även till integritet. Med livsmiljö avses i förslaget både naturmiljö samt byggd miljö och kulturmiljö.

I 2 mom. beskrivs de åtgärder för regionutveckling genom vilka de allmänna målen som fastställts i 1 mom. främjas. Enligt momentet främjas målen för regionutvecklingen genom följande åtgärder:

- 1) stärka den näringslivsstruktur som stöder tillväxt och ekonomisk balans, en hållbar region- och samhällsstruktur samt tillgänglighet,
- 2) stödja invånarnas sysselsättning, kompetens, lika möjligheter och sociala delaktighet samt invandrarnas integration,
- 3) förbättra livsmiljöns kvalitet och begränsa klimatförändringen och dess konsekvenser,
- 4) minska på skillnaderna i utvecklingen mellan och inom regionerna och
- 5) utveckla regionernas starka sidor och höja deras specialiseringsgrad samt främja deras kultur.

Enligt 2 mom. 1 punkten främjas regionutvecklingen genom att stärka den näringslivsstruktur som stöder tillväxt och ekonomisk balans, en hållbar region- och samhällsstruktur samt tillgänglighet. När hållbar tillväxt och konkurrenskraft främjas i regionerna är det väsentligt att få till stånd en tillväxt som grundar sig på hållbar utveckling genom att göra näringslivsstrukturen mångsidigare och förnya den. Genom att stärka näringslivsstrukturen och göra den mångsidigare tryggas även regionernas ekonomiska utveckling och balansen i den även i snabbt föränderliga förhållanden. I näringslivsstrukturen har tjänsternas betydelse ökat kraftigt. Också nya växande områden såsom områden med anknytning till bio- och cleantech-verksamhet, välfärd, kultur, skapande områden, turism och miljö ska stödjas för att stärka och göra Finlands näringslivsstruktur mångsidigare. Man strävar efter ekonomisk balans genom att främja stabil utveckling av ekonomi, sysselsättning och företagsverksamhet. Hållbar utveckling är utgångspunkten för all verksamhet. Det är också viktigt att förbättra verksamhetsförutsättningarna för företagande och företagsverksamhet. Detta kräver samarbetsformer av nya slag, att aktörerna i regionen bildar internationella och nationella nätverk samt att starka sidor som är centrala med tanke på Finlands konkurrenskraft utnyttjas bättre. Finlands samhällsekonomi och företag verkar i en internationell miljö. När de resurser som används för regionutveckling minskar ska olika åtgärders slagkraft förbättras. De stora stadsregionernas roll som förverkligare av en nationell innovationsstrategi och som tillväxtplattformar för innovationer är central. Faktorer som ökar regionernas konkurrenskraft är bland annat produktivitet, mänskligt kapital, innovativitet samt regionens tillgänglighet. En regions tillgänglighet stärks genom utveckling av regionens infrastruktur, tillgång till olika tjänster och tillräckliga data- och trafikförbindelser samt logistik.

I momentets 2 punkt konstateras det att utvecklingen av regionerna främjas genom att stödja invånarnas sysselsättning, kompetens, lika möjligheter och sociala delaktighet samt genom invandrarnas integration. Man strävar efter att stabilisera invånarnas sysselsättning med beaktande av efterfrågan och utbud på arbetskraft, bland annat de växande utmaningarna med tillgången på kunnig arbetskraft samt arbetskraftens internationella mobilitet. Genom mångsidig och högklassig utbildning skapas det förutsättningar för att kompetens, innovativitet, kreativitet och förnyelse stärks. De ändringar som förnyelsen av näringslivsstrukturen ger upphov till i fråga om kvalitet och kvantitet på kompetensen ställer stora krav på ordnandet av utbildning. Därför är det viktigt att stärka samarbetet mellan dem som ansvarar för ordnandet av utbildning och regionernas myndigheter, universitet och andra läroanstalter samt företagslivet. Prognostisering av behoven av kompetens och utbildning är i en ännu mer betydande ställning än tidigare. Målet med alla åtgärder för regionutveckling är att främja allas rätt att delta, utvecklas och få service samt att minska på ojämlikhet och marginalisering. Mångfald som grundar sig på olikhet bör ses som en resurs som kan utnyttjas. Till social delaktighet hör att delta i samhället och leva där som en del av det. Social delaktighet som mål för regionutvecklingen innebär bland annat delaktighet i arbetslivet. Baksidan av social delaktighet är social marginalisering. Med marginalisering avses att man blir utanför verksamheten i samhället. Att öka delaktigheten kan innebära såväl att aktivera individen som att öka möjligheterna till delaktighet och deltagande i samhället.

Syftet med integrationen av invandrare är att främja invandrarnas likvärdiga delaktighet på olika delområden i samhället samt att stärka utnyttjandet av invandrarnas kompetens som en livskraftsfaktor. Med invandrare avses enligt 3 § 3 punkten i lagen om främjande av integration (1386/2010) en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort. Som en del av integrationen främjas även anvisandet till kommuner av dem som får internationellt skydd. Integration innefattar aktiva åtgärder av olika myndigheter och tredje sektorn såsom undervisning i finska eller svenska språket, aktiva åtgärder som utvecklar sysselsättning och kompetens samt främjande av hälsa och välfärd.

Enligt momentets 3 punkt förbättras livsmiljöns kvalitet, och klimatförändringen och dess konsekvenser begränsas för att utveckla regionerna. Livsmiljön utgörs av byggd, kulturell och naturmiljö. Till livsmiljön hör även sociala och funktionella faktorer som påverkar livskvaliteten och levnadsförhållandena. Livsmiljön påverkas bland annat genom planering och styrning av byggandet, varvid man också ska främja begränsandet av klimatförändringen, tryggheten av naturens mångfald och hållbar användning av naturresurserna.

Enligt 4 punkten främjas regionutvecklingen genom att skillnaderna i utvecklingen mellan och inom regionerna minskas. Åtgärder som minskar skillnaderna i en region kan vara att trygga regionens infrastruktur, tillgång till olika tjänster samt tillräckliga data- och trafikförbindelser. Även utvecklandet av företagsverksamhet som passar regionen och tillhandahållandet av den utbildning som behövs är centrala metoder för att minska skillnaderna i utveckling mellan regionerna. I regioner som har blivit eller håller på att bli efter resten av landet i fråga om utveckling är de största problemen arbetslöshet och marginalisering. Införandet av olika resurser ska effektiviseras.

Enligt 5 punkten främjas utvecklingen av regionerna genom att förbättra deras starka sidor och höja deras specialiseringsgrad samt genom att främja deras kultur. Regionerna är olika, och det verkningfullaste sättet att utveckla dem är att identifiera varje regions starka sidor och specialisering som grundar sig på de starka områdena. När en region specialiserar sig på sådan kompetens och på att utnyttja den kompetens, som den utgår från sin näringslivsstruktur och sina förutsättningar har tillväxtpotential för stärker den sin konkurrenskraft.

3 §. Tillämpningsområde. Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Tillämpningsområdet blir enligt förslaget oförändrat, men det föreslås att en ny fond tas med: fonden för en rättvis omställning. Fonden är en del av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik, men är inte en strukturfond som Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Enligt paragrafen tillämpas lagen som föreslås på utvecklandet av regionerna, beredningen av planer och program för utveckling av regionerna, förvaltningen, utvärderingen, övervakningen och samordningen på olika förvaltningsområden och i landskapen. Med program avses både nationella program för regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Utgångspunkten är att varje förvaltningsområde själv ansvarar för genomförandet av programmet till den del som programmet kräver användning av anslag till förvaltningsområdet som anvisats i statsbudgeten. Om finansiering av projekt som finansieras med medel för nationell regionutveckling och av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder föreskrivs separat.

Tillämpningen av lagen på Åland bestäms utgående från självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Lagen tillämpas inte på ärenden där lagstiftningsbehörigheten enligt 18 § i självstyrelselagen hör till landskapet Åland. Programmen enligt lagförslaget gäller områden där lagstiftningsbehörigheten huvudsakligen hör till landskapet Åland. Till den delen bör lagen som föreslås inte tillämpas i landskapet Åland. Å andra sidan tillämpas lagen i ärenden där lagstiftningsbehörigheten enligt självstyrelselagen hör till riket. På eventuella program som hör till rikets lagstiftningsbehörighet tillämpas däremot lagen även i landskapet Åland. Om man vill ge landskapets självstyrelsemyndigheter förvaltningsuppgifter som gäller sådana program bör överföringen av uppgifterna till landskapets myndigheter regleras genom en överenskommelseförordning som avses i 32 § i självstyrelselagen.

Enligt 2 mom. tillämpas lagens 4 kap. på förvaltningen av Interreg-program som stöds genom Europeiska regionala utvecklingsfonden. Kapitlet ska dessutom tillämpas på förvaltningen av Europeiska regionala utvecklingsfonden och på Interreg-program vid de yttre gränserna som stöds genom instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

4 § Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. I paragrafen klargörs lagens förhållande till Europeiska unionens lagstiftning. Genom lagen kompletteras den nationella tillämpningen av följande förordningar av Europaparlamentet och rådet: Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XX/XXXX] om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om

finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering, Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XXXX/XX] om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden, Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XXXX/XX] om Europeiska socialfonden+ (ESF+), Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XXXX/XX] om inrättande av Fonden för en rättvis omställning, Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XXXX/XX] om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (Interreg-förordningen) och Europaparlamentets och rådets förordning [(EU) XX/XXXX] om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete samt Europaparlamentets.

5 §. Definitioner. I paragrafen definieras de begrepp som används i lagen. Enligt paragrafens 1 punkt avses med Europeiska unionens program för regional och strukturpolitik (*tähän tulee ohjelman nimi*) programmet 2021–2027. Programmet är nationellt och det genomförs och förvaltas i Finland.

Enligt 2 punkten avses med *Interreg-program* samarbetsprogram inom målet europeiskt territoriellt samarbete vid Europeiska unionens inre gränser,

I 3 punkten avses med *Interreg-program vid de yttre gränserna* samarbetsprogram inom målet europeiskt territoriellt samarbete vid Europeiska unionens yttre gränser som delfinansieras genom instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete,

I 4 punkten avses med *nationella teman* riksomfattande mål och verksamheter som ingår i Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik och som styrs och finansieras centraliserat och beredningen har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier i samarbete med regionerna,

I 5 punkten avses med *Europeiska unionens medel för regional- och strukturpolitik* anslag som beviljats Finland i Europeiska unionens budget ur regionala utvecklingsfonden, socialfonden och fonden för en rättvis omställning samt motsvarande nationella anslag som tagits in i statsbudgeten,

I 6 punkten avses med *fortsatta åtgärder* beslut om återbetalning, återkrav, avbrytande och avslutande av utbetalning av stöd,

I 7 punkten avses med *samarbetsprogram* Interreg-program eller Interreg-program vid de yttre gränserna.

2 kap. Myndigheter och deras uppgifter

6 §. Ansvar för regionutvecklingen. I paragrafen regleras ansvaret för regionutvecklingen som enligt 1 mom. hör till staten och kommunerna. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 5 § i den gällande lagen. Enligt 2 mom. ansvarar staten för den riksomfattande regionutvecklingen på samma sätt som i nuläget. Dessutom konstateras det att den allmänna styrningen, övervakningen och utvecklandet av regionutvecklingen i statsrådet hör till arbets- och näringsministeriet. Uppgiften finns reglerad i 21 § 3 punkten i reglementet för statsrådet (20.11.2009/905).

I 3 mom. föreslås det i fråga om ansvaret för regionutvecklingen på regional nivå att kommunerna ansvarar för regionutvecklingen inom sina egna områden. Dessutom föreslås det att kommunerna sköter uppgiften i samarbete som en samkommun (landskapsförbundet), där kommunerna i området ska vara medlemmar. Landskapsförbundet är till sin juridiska form en samkommun som det är obligatoriskt för kommunerna i landskapet att höra till. Förslaget motsvarar 2 mom. i den nuvarande bestämmelsen. Förslaget motsvarar riktlinjen i regeringsprogrammet för statsminister Marins regering enligt vilken landskapsförbundets roll som regionutvecklingsmyndigheter fortsätter. Landskapsförbundet ansvarar därmed fortfarande för målen och riktlinjerna för landskapets utveckling när det godkänner landskapets strategiska riktlinjer på lång sikt och landskapsprogrammet som preciserar dem. Landskapsförbundets uppgifter fastställs i 15 § i lagen som föreslås.

I 4 mom. konstateras närings-, trafik- och miljöcentralernas roll i verkställandet av regionutvecklingen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna främjar den regionala utvecklingen genom att inom sina verksamhetsområden fullgöra de verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom statsförvaltningen som det föreskrivs eller särskilt bestäms att de ska sköta. Bestämmelsen motsvarar den nuvarande bestämmelsen och arbetsfördelningen mellan myndigheterna och är till karaktären informativ. Närings-, trafik- och miljöcentralernas roll fastställs i 2 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentraler (897/2009).

7 §. Planeringen av regionutvecklingen. I paragrafen beskrivs helheten planering av regionutvecklingen på ett allmänt plan. Paragrafen är informativ till sin karaktär. Genom planeringen samordnas genomförandet av den nationella regionpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till en fungerande helhet. Planeringen ska skapa förutsättningar för främjandet av målen för regionutvecklingen enligt 2 § i förslaget, vilka är att främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet i regionerna.

I paragrafens 1 mom. beskrivs det centrala dokument för planeringen av regionutvecklingen som ska utarbetas på riksnivå. Enligt momentet beslutar statsrådet om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen under regeringsperioden (*regionutvecklingsbeslut*). Utarbetandet av beslutet regleras mer ingående i 21 § i förslaget. De ministerier och övriga statliga myndigheter som är centrala med tanke på regionutvecklingen ska främja verkställandet av beslutet om regionutveckling på sitt förvaltningsområde. I avvikelse från den nuvarande lagen utarbetar ministerierna inte längre separat dokument där de fastställer mål och åtgärder för regionutvecklingen på sina förvaltningsområden. Olika förvaltningsområdets roll i regionutvecklingen preciseras efter att regionutvecklingsbeslutet utarbetats i samband med genomförandeplanen för det beslut som ska beredas. På motsvarande sätt främjar landskapsförbunden och kommunerna målen i regionutvecklingsbeslutet i sin verksamhet såsom i nuläget. Att främja och följa genomförandet av regionutvecklingsbeslutet ska vara en av de mest centrala uppgifterna för delegationen för förnyelse i regionerna. Uppgiften regleras i 13 § 2 mom. 2 punkten i förslaget. Dessutom föreslås det att särskilda program för preciseringen och genomförandet av prioriteringarna i fortsättningen avskaffas som varande onödiga. Program för kompetens- och regioncentrum har tidigare varit sådana program. Särskilda program har inte använts efter att verkställandet av programmet för kompetenscentrum upphörde i slutet av 2013.

I 2 mom. beskrivs planeringen av regionutvecklingen på landskapsnivå. Enligt momentet främjar landskapsförbunden utvecklingen av sitt område genom att utarbeta en strategi för landskapets långsiktiga utveckling och ett landskapsprogram som baserar sig på strategin. För planeringen på landskapsnivå svarar landskapsförbundet i samarbete med kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och den övriga statliga regionförvaltningen samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. Dokument som gäller strategiska riktlinjer är utöver landskapsprogrammet landskapsöversikten som avses i 25 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och landskapsplanen som styr övrig områdesplanering. De nämns inte längre som separata dokument i denna lag. Landskapsförbundet kan utarbeta sina mål för utvecklingen på lång sikt antingen som ett separat dokument eller som strategiska riktlinjer i samband med landskapsprogrammet.

I 3 mom. konstateras det att för att målen för regionutvecklingen ska nås kan program utarbetas och samarbetsavtal ingås. I 3 och 4 kap. i förslaget föreskrivs det mer ingående om utarbetandet av program och samarbetsavtal.

8 §. Arbets- och näringsministeriets uppgifter Det föreslås att paragrafen får bestämmelser om arbets- och näringsministeriets uppgifter som gäller regionutveckling och Europeiska unionens strukturpolitik. Enligt 1 mom. 1 punkten i momentet ska ministeriet samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av regionutvecklingen som helhet. Till dess uppgifter hör också att samordna Europeiska unionens politik och nationell politik i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Enligt 2 punkten bereder ministeriet statsrådets regionutvecklingsbeslut. Till helheten regionutveckling hör stadspolitik samt landsbygds- och skärgårdspolitik. Stadspolitiken sköts förutom av arbets- och näringsministeriet även av miljöministeriet och finansministeriet. Landsbygds- och skärgårdspolitiken sköts av jord- och skogsbruksministeriet. Bestämmelser om att Europeiska unionens regional- och strukturpolitik är arbets- och näringsministeriets uppgift finns i 1 § 4 punkten i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet (1024/2007). Enligt 3 punkten sköter ministeriet främjandet av Finlands mål i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Enligt 4 punkten utarbetar ministeriet en sådan partnerskapsöverenskommelse med Europeiska kommissionen som avses i artikel 7 i den allmänna förordningen i fråga om allokering, mål och genomförandesätt för finansieringen genom de regionala och strukturpolitiska fonderna och programmen inom Europeiska havs- och fiskerifonden. Partnerskapskontraktet gäller även Åland. Partnerskapskontraktet utarbetas i samarbete med speciellt jord- och skogsbruksministeriet och Ålands landskapsregering. Enligt 5 punkten utarbetar ministeriet ett program i fråga om Europeiska unionens regional- och strukturprogram i enlighet med artikel 16 i den allmänna förordningen. Enligt 6 punkten beslutar ministeriet om anvisande av Europeiska unionens och statens medfinansiering till de förmedlande organen inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten. Medlen från Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och statens medfinansiering tas in i statsbudgeten. Statsrådet beslutar om fördelningen av anslag och den förvaltande myndigheten anvisar de förmedlande förvaltningsorganen Europeiska unionens och statens medfinansiering ur de regional- och strukturpolitiska medlen för projekt enligt programmen för regional- och strukturpolitik inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten. Arbets- och näringsministeriet ska som den förvaltande myndigheten för Europeiska unionens program för regional och strukturpolitik ansvara för budgeteringen, fördelningen av anslag och övervakningen av fullmakter som gäller regional- och strukturpolitiken. Förvaltningen av det tekniska stödet under programperioden 2021–2027 skiljer sig från förfarandet under programperioden 2014–2020. Enligt artikel 30 i den allmänna förordningen har en medlemsstat möjlighet att använda ett förfarande där Europeiska kommissionen ersätter det tekniska stödet till varje program med schablonbelopp genom att man tillämpar en procentsats på de stödberättigande utgifter som ingår i varje betalningsansökan till kommissionen. I det nya förfarandet krävs inte längre att stödberättigandet av de tekniska utgifterna revideras, och då behövs inte längre det nuvarande förfarandet för ansökning om projekt och utbetalning. Kommissionen betalar andelarna för det

tekniska stödet i efterskott utgående från de utbetalningar som riktats till programpengarna, men nationellt ska det tekniska stödet budgeteras för initialfasen. Helhetsbilden av finansieringen av de regionala och strukturpolitiska fonderna inklusive det tekniska stödet ska vara kvar på momentet för de regionala och strukturpolitiska fonderna.

I 7 punkten föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet fortfarande är den förvaltande myndighet för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik som avses i artikel 65.1 i den allmänna förordningen och sköter de uppgifter som avses i artikel 66 i den allmänna förordningen. Den förvaltande myndighetens uppgifter är huvudsakligen de samma som under programperioden 2014–2020. Den förvaltande myndigheten ansvarar för förvaltningen av programmen för regional och strukturpolitik för att programmets mål ska kunna förverkligas. Den förvaltande myndigheten ansvarar bland annat för att urvalskriterierna och urvalsförfarandena ställs upp enligt artikel 67 i den allmänna förordningen. Dessutom ansvarar den förvaltande myndigheten för uppgifter som gäller förvaltningen av programmen enligt artikel 68 i den allmänna förordningen, stöd till övervakningskommitténs arbete enligt artikel 69 samt för övervakning av de förmedlande organen. Den förvaltande myndigheten ansvarar också för att uppgifter för varje projekt skrivs in och sparas i ett elektroniskt system. Uppgifterna behövs för uppföljning, utvärdering, kapitalförvaltning, bekräftelser och inspektioner och för säkerställandet av att uppgifterna är säkra, enhetliga och konfidentiella samt för autentisering av användarna av uppgifterna. Ett nytt ansvar för den förvaltande myndigheten är enligt artikel 68 i den allmänna förordningen att utarbeta en riskhanteringsstrategi. Förvaltningens inspektioner, det vill säga att bekräfta utgifterna, ska grunda sig på risker och stå i rätt förhållande till de risker som fastställts i riskhanteringsstrategin. Dessutom ska ministeriet enligt 8 punkten vara den redovisningstjänst för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik som avses i artikel 66.2 i den allmänna förordningen och sköta de uppgifter som avses i artikel 70 i den allmänna förordningen. Redovisningstjänstens uppgifter motsvarar huvudsakligen den tidigare attesterande myndighetens uppgifter. Den viktigaste skillnaden är att redovisningstjänsten enligt artikel 70 i den allmänna förordningen inte har rätt att utföra inspektioner på stödmottagarnivå, vilket den attesterande myndigheten har haft rätt till. Förvaltnings- och övervakningssystemet har till denna del förenklats i den allmänna förordningen och eventuella överlappande funktioner har avskaffats så att risken kan minskas för att stödmottagarna utsätts för överlappande inspektioner på olika nivåer. Till redovisningstjänstens viktigaste uppgifter hör bland annat att utarbeta ansökningar om utbetalningar och att lämna dem till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 85 och 86 i den allmänna förordningen samt att utarbeta en redovisning enligt artikel 92 och spara alla uppgifter som gäller redovisningens delfaktorer i det elektroniska systemet. Den förvaltande myndighetens och redovisningstjänstens uppgifter ska åtskiljas från varandra inom ministeriet enligt artikel 65.4 i den allmänna förordningen och med iakttagande av principerna för klanderfri kapitalförvaltning.

Enligt 2 mom. sköter arbets- och näringsministeriet sina uppgifter i samarbete med de ministerier, landskapsförbund, kommuner, närings-, trafik- och miljöcentraler och andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. Karaktären för utvecklandet av regionerna samt de sektorsövergripande aktörerna och deras verksamhet på flera nivåer beskrivs i lagens 1 § 2 mom. Centrala aktörer i fråga om programmet för den europeiska regionala och strukturpolitiken är speciellt samarbetspartnerna i enlighet med Europeiska unionens partnerskapsprincip. Om principerna för partnerskap och flernivåstyre föreskrivs i artikel 6 i den allmänna förordningen.

I paragrafens 3 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. 5–8 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 § Skötseln av uppgifterna som förvaltande myndighet för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik vid andra organ. Det föreslås att paragrafen får bestämmelser om att den förvaltande myndighetens uppgifter partiellt kan skötas i andra organ.

Enligt 1 mom. får den förvaltande myndigheten enligt artikel 65.3 i den allmänna förordningen ange ett eller flera organ som ska utföra vissa uppgifter under myndighetens ansvar. Om dessa myndigheter används benämningen förmedlande organ. Arrangemangen mellan den förvaltande myndigheten och de förmedlande organen ska fastställas skriftligen. Ett förmedlande organ utför uppgifter som gäller beviljande av stöd, utbetalning, övervakning och fortsatta åtgärder gällande stöd för den förvaltande myndighetens räkning på det sätt som anges separat [*uuden rahoituslain nimi*] i lag och i statsrådets förordning som utfärdas med stöd av den. Ett förmedlande organ beslutar enligt förslaget om beviljande av finansiering samt om granskning av stödberättigandet i ansökningar om betalning, beslut om utbetalning och om den summa som betalas till stödmottagare. De förmedlande organens behörighet, rättigheter och ansvar förblir de samma som i nuläget, men den tekniska betalningsrörelsen ska också för landskapsförbundens del gå direkt från statens konto till stödmottagarna, och likvida överföringar av anslag från arbets- och näringsministeriet till landskapsförbunden behövs inte längre. Det förmedlande organet ska besluta om utbetalningen varefter betalningstransaktionen styrd av datasystemet EURA 2021 förmedlas automatiserat via statens betalningsrörelse i realtid till

stödmottagarens konto utan åtgärder från arbets- och näringsministeriet. Det förmedlande organet ansvarar för att betalningarna går endast via datasystemet EURA 2021. Att antalet betalningsfiler som ska överföras minskar gör systemet enhetligare och minskar samtidigt risken i processerna. På så sätt undviks de skeden med manuella processer som användes under programperioden 2014–2020 och en obruten verifikationskedja garanteras i enlighet med Europeiska kommissionens krav på verifikationskedjor.

Enligt paragrafens 2 mom. är närings-, trafik- och miljöcentralerna, Livsmedelsverket och landskapsförbunden förmedlande organ. Den förvaltande myndigheten kan med stöd av artikel 65.3 i den allmänna förordningen utse landskapsförbunden och närings-, trafik- och miljöcentralerna att utföra en del av den förvaltande myndighetens uppgifter på den förvaltande myndighetens ansvar om kraven i bilaga 10 i förordningen uppfylls. Det föreskrivs mer ingående om sammanfattandet av de förmedlande organens uppgifter genom statsrådet förordning som utfärdas med stöd av denna lag.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om kraven på och uppgifterna för förmedlande organ utfärdas genom förordning av statsrådet. Förmedlande organ ska uppfylla tillämpliga krav för att sköta uppgiften enligt såväl Europeiska unionens som enligt nationell lagstiftning. Kraven på förmedlande organ anges i den allmänna förordningen, speciellt i bilaga 10.

10 § *Den förvaltande myndighetens för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik förhållande till förmedlande organ.* I paragrafen föreslås bestämmelser om den förvaltande myndighetens förhållande till förmedlande organ för programperioden 2021–2027. Paragrafen är ny. Enligt paragrafens 1 mom. ska det förmedlande organet sköta den förvaltande myndighetens uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar.

I paragrafens 2 mom. 1 punkten regleras den förvaltande myndighetens rätt att i beslut om anvisandet av medel ställa bindande villkor för det förmedlande organet i ett ärende som baseras på Europeiska unionens eller på nationell lagstiftning om programmets förvaltning, beviljandet av stöd, utbetalning, uppföljning, övervakning och vidare åtgärder. Rätten att ställa villkor ska vara den samma som under programperioden 2014–2020. Enligt 2 punkten kan den förvaltande myndigheten underlåta att fördela anslag till ett sådant förmedlande organ som avses i 8 § 6 punkten, om det förmedlande organet inte på ett korrekt sätt sköter uppgifterna enligt 9 § eller uppfyller de villkor som anges i bilaga 10 till den allmänna förordningen eller i denna lag. Om förhandlingar enligt 3 mom. mellan den förvaltande myndigheten och det förmedlande organet inte inom en skäligen tidsfrist leder till en lösning utgående från vilken den förvaltande myndigheten har möjlighet att säkerställa att det förmedlande organet uppfyller de skyldigheter som ställs och verkställer dem ska den förvaltande myndigheten vara skyldig att föreslå ändringar i fördelningen av anslag till det aktuella förmedlande organet. Detta innebär att det förmedlande organet inte tilldelas årliga behörigheter. Enligt momentets 3 punkt kan den förvaltande myndigheten bestämma att de medel som har anvisats det förmedlande organet av medlen för fonderna för regional- och strukturpolitik helt eller delvis ska återkrävas, om det förmedlande organet har använt medlen för något annat ändamål än det som har anvisats eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller den förvaltande myndighetens villkor för användningen av medlen. Eftersom ett förmedlande organ utför sina uppgifter i enlighet med artikel 65.3 i den allmänna förordningen på den förvaltande myndighetens ansvar och den förvaltande myndigheten därmed i sista hand ansvarar inför Europeiska kommissionen för att principen om klanderfri kapitalförvaltning följs har den förvaltande myndigheten av de motiverade nämnda skälen rätt att föreslå att det förmedlande organets anslag eller en del av det tills vidare inte delas ut. Vid behov kan det beslutas om fördelning av anslag till det aktuella förmedlande organet redan medan förhandlingarna pågår om den förvaltande myndigheten anser att det förmedlande organet uppfyller skyldigheterna på ett tillräckligt sätt. Om fördelning eller att inte fördela medel beslutas senast när den förvaltande myndigheten har beslutat om att utredningsförfarandet avslutas. Också i detta fall ska förhandlingar enligt 3 mom. inledas och en lösning sökas inom skäligen tid. Enligt momentets 4 punkt får den förvaltande myndigheten överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan, om organet inte sköter uppgifterna enligt 9 § eller uppfyller de villkor som anges i bilaga 10 till den allmänna förordningen eller om förutsättningarna i enlighet med denna lag för att vara förmedlande organ inte längre finns. För att säkerställa sitt ansvar för att principen om klanderfri kapitalförvaltning förverkligas inför Europeiska kommissionen ska den förvaltande myndigheten vara skyldig att överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan om det förmedlande organet inte ens efter en skäligen tid har förmått klara sina uppgifter eller uppfylla de krav som ställts på det.

När enligt paragrafens 3 mom. den förvaltande myndigheten beslutar att inte fördela ett anslag eller överväger att överföra uppgiften på någon annan, ska den förhandla med det förmedlande organet om avhjälpande av bristerna och ge organet en möjlighet att inom en skäligen tidsfrist avhjälpa bristerna. Man ska i första hand sträva efter att lösa meningsskiljaktigheter mellan det förmedlande organet och den förvaltande myndigheten genom att förhandla.

10 a §. *Arbets- och näringsministeriets behörighet vid övervakningen av anslag avsedda för att stödja en hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.* I paragrafen föreslås bestämmelser om arbets- och näringsministeriets behörighet i förhållande till landskapsförbundet vad gäller att ställa villkor för användningen, för övervakningen och för uppföljningen av användningen av de anslag som är avsedda för stöd för hållbar tillväxt och livskraft i de nationella regionerna. Paragrafen är ny.

De anslag som avses i paragrafen är nationella anslag enligt 2 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014, ändrad 1550/2019). Statsrådet beviljar årligen på framställning av arbets- och näringsministeriet anslag för stöd av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna att användas av arbets- och näringsministeriet och landskapsförbunden för åtgärder enligt 6 § och 7 § i lagen om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (1550/2019). Landskapsförbunden får använda anslagen till självständig utveckling av landskapen för att förverkliga de mål för utveckling av regionen som fastställs i landskapsprogrammet. Dessutom kan förbunden också använda anslag för skäliga konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av anslaget. Dessutom får anslaget användas för verkställande av överenskommet samarbete som gäller regionutveckling i enlighet med regeringsprogrammet och regionutvecklingsbeslutet. Föremål för användningen är till exempel att stärka kompetensbasen och färdigheterna, att förnya näringslivet för att kunna förutse och behärska positiva och oväntade strukturomvandlingar, att främja tillgången på kunnig arbetskraft, att begränsa klimatförändringen, att anpassa sig och ha beredskap samt att utveckla ekosystem i stadsregioner som inte hör till statens eller städernas ekosystemavtal. Anslag som riktas till avtalat samarbete fördelas landskapsvis och grundar sig på planer som utarbetas i en gemensam process mellan aktörerna inom regionutvecklingen och under landskapsförbundets ledning, där utmaningarna i utvecklingen och de åtgärder som behövs i landskapet och dess olika regioner beskrivs utgående från lägesbilden för regionutvecklingen.

Enligt paragrafens 1 punkt kan arbets- och näringsministeriet i fråga om anslag avsedda för att stödja en hållbar tillväxt och livskraft i regionerna i beslut om anvisande av medel ställa bindande villkor för landskapsförbunden i fråga om beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för helhetsövervakningen av anslagen för stöd av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. För uppföljningen av användningen av anslagen och deras genomslag ska landskapsförbunden i början av året sända arbets- och näringsministeriet en komprimerad sammanfattning av de projekt som föregående år finansierats med anslaget och resultaten av dem samt offentliga sammandrag av projekten. När projekten avslutats ska landskapsförbunden sända arbets- och näringsministeriet slutrapporter över varje åtgärd. Dessutom är avsikten att det ska göras en separat slutlig utvärdering om finansieringshelheten av regionernas hållbara tillväxt och livskraft. Syftet med 1 punkten som föreslås är att säkerställa att landskapsförbunden använder de anslag som anvisats dem enligt villkoren i beslutet om anvisandet av anslag och sänder ministeriet de uppgifter det behöver för att följa användningen av anslaget.

I förslagets 2 punkt säkerställs ministeriets behörighet att återkräva de medel som har anvisats ett landskapsförbund helt eller delvis i en situation där landskapsförbundet använder eller har använt medlen för annat ändamål än det som de har anvisats för eller vid användningen av medlen väsentligt brutit mot lag eller mot villkoren för användningen av medlen. Innan medlen återkrävs helt eller delvis bör arbets- och näringsministeriet i praktiken be om en utredning av medelsanvändningen och ge förbundet möjlighet att korrigerar oklarheterna i användningen av anslaget. Enligt behov kan ministeriet ge rådgivning och förhandla med landskapsförbundet om korrigerande av användningen av anslaget för att undvika återkrav.

11 § *Redovisningstjänstens för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik förhållande till förmedlande organ.* I paragrafen föreslås bestämmelser om redovisningstjänstens relation till det förmedlande organet för programperioden 2021–2027 för programmen för regional- och strukturpolitik.

Enligt paragrafens 1 mom. sköts redovisningstjänstens myndighetsuppgifter av arbets- och näringsministeriet såsom anges ovan i 8 §. I paragrafen föreslås det att den myndighet som sköter redovisningstjänsten i samråd med den förvaltande myndigheten i ett beslut enligt 8 § 1 mom. 6 punkten om anvisande av medel får ställa sådana bindande villkor som de förmedlande organen ska iaktta och som är nödvändiga för fullgörandet av redovisningstjänstens uppgifter.

12 §. *Revisionsmyndigheten för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik.* I paragrafen föreslås det att en revisionsmyndighet för programmen för regional- och strukturpolitik utses för programperioden 2021–2027. Revisionsmyndigheten fungerar i anslutning till finansministeriets controllerfunktion för statens finanser såsom i nuläget. Det föreskrivs om revisionsmyndighetens uppgifter i den allmänna förordningen, huvudsakligen i artikel 71. Den väsentligaste ändringen i revisionsmyndighetens uppgifter jämfört med programperioden 2014–2020 är att det inte längre behövs revisionsberättelse eller revisionsutlåtande som gäller förfarandet då myndigheter för programmet utses.

Revisionsmyndighetens centrala uppgift är att utföra systeminspektioner, projektinspektioner och revisioner så att den kan ge Europeiska kommissionen obunden säkerhet om förvaltnings- och övervakningssystemets effektiva verksamhet och om lagligheten och reglementsenligheten i de utgifter som ingår i den redovisning som sänds till kommissionen. Inspektionsarbetet ska genomföras i enlighet med internationellt godkända revisionsstandarder. Revisionsmyndigheten ska också sända kommissionen ett årligt revisionsutlåtande och en revisionsberättelse på samma sätt som under programperioden 2014–2020. Revisionsmyndigheten ska dessutom utarbeta en inspektionsstrategi som grundar sig på en riskbedömning där man beaktar beskrivningen av programmets förvaltnings- och övervakningssystem och som täcker systeminspektioner och projektinspektioner.

Revisionsmyndigheten ska enligt principen om en enda revision i artikel 74 i den allmänna förordningen beakta arrangemangen vilkas tillämpningsområde har utvidgats jämfört med programperioden 2014–2020. Dessutom ger de utökade proportionella arrangemangen enligt artikel 77 och 78 i den allmänna förordningen revisionsmyndigheten en möjlighet att begränsa revisionen av ett program eller en programgrupp till att omfatta ett statistiskt urval på 30 urvalsenheter om programmet uppfyller villkoren för tillämpning av proportionella arrangemang och medlemsstaten i förväg har meddelat Europeiska kommissionen om tillämpningen av arrangemangen från början av följande räkenskapsår. En viktig förutsättning för en utvidgad tillämpning av de proportionella arrangemangen är att kommissionen i sina verksamhetsberättelser som publiceras årligen för de två föregående åren har bekräftat att förvaltnings- och övervakningssystemet fungerar effektivt och att den beräknade felprocenten för varje år ligger under 2 procent. När den utvärderar den effektiva verksamheten i programmets förvaltnings- och övervakningssystem beaktar kommissionen även medlemsstatens deltagande i det intensifierade samarbetet som gäller Europeiska åklagarämbetet.

Enligt paragrafens 2 mom. får närmare bestämmelser om revisionsmyndighets uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §. Delegationen för förnyelse i regionerna. Enligt paragrafens 1 mom. finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet en delegation för förnyelse i regionerna. Statsrådet ska enligt förslaget tillsätta delegationen och utse dess ordförande. Den gällande lagens 13 § föreslås bli ändrad så, att delegationen för regional- och strukturpolitik ersätts med bestämmelser om delegationen för förnyelse i regionerna. Eftersom syftet med delegationen är att vara ett samarbetsorgan mellan olika förvaltningsområden, landskapsförbunden och övriga aktörer är det motiverat att den utses av statsrådets allmänna sammanträde. I praktiken ska statsrådet tillsätta delegationen för sin regeringsperiod. Delegationen ska inte ha självständig beslutanderätt, men den är en viktig samarbetsform i förvaltningsstrukturen.

Verksamheten i delegationen för regional- och strukturpolitik har upphört hösten 2015, och i stället för den har en delegation för förnyelse i regionerna arbetat med början under regeringsperioden för statsminister Sipiläs regering. Uppgifterna för delegationen för förnyelse i regionerna avses vara betydligt mer strategiska än för delegationen för regional- och strukturpolitik, som också behandlade till exempel ärenden i anslutning till förvaltningen av olika program och andra ärenden som gällde praktiskt verkställande. Också delegationens sammansättning har förnyats. Delegationen för regional- och strukturpolitik arbetade i enlighet med principen om partnerskap i artikel 6 i den allmänna förordningen som ett organ för partnerskap inom regional- och strukturpolitik, och bland medlemmarna fanns jämnt fördelat representanter för central- och regionförvaltningen samt för organisationer. Eftersom delegationen har haft rikligt med andra än strategiska uppgifter har medlemmarna med undantag för direktörer i landskapen och statens regionförvaltning bestått av tjänstemän på föredragande och expertnivå.

Regionutvecklingen är till karaktären samarbete mellan olika förvaltningsområden och kräver samordning av åtgärder, och därför bör delegationens medlemmar vara i en sådan ställning att de heltäckande kan bedöma och föra fram infallsvinklar från den organisation eller den myndighet de representerar samt verksamhetens konsekvenser för regionutvecklingen som helhet. Avsikten är att uppdraget som ordförande för delegationen för förnyelse i regionerna sköts av näringsministern, och att medlemmarna ska bestå av den högsta tjänstemannaledningen från ministerier, landskapsförbund och kommuner av olika slag, statens regionförvaltning samt viktiga samarbetsorganisationer. Arbets- och näringsministeriet ska besluta om ändringar bland delegationens medlemmar. Delegationen ska få tillsätta sektioner att behandla till exempel ärenden som kräver noggrannare beredning. Sådana är till exempel ärenden som gäller programperioder för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik eller förnyande av lagstiftningen om regionutveckling.

I paragrafens 2 mom. räknas delegationens uppgifter upp. Enligt momentets 1 punkt har den till uppgift att samordna och följa den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Vid behov kan delegationen göra framställningar om regionutvecklingen om målen och åtgärdernas slagkraft inte motsvarar de mål som ställts upp för regionutvecklingen. Näring och sysselsättning, välmående, kompetens, kultur, livsmiljö, tillgänglighet och säkerhet samt integration är delområden inom samhällspolitiken som gäller och i

betydande utsträckning påverkar regionutvecklingen. Enligt paragrafens 2 mom. 2 punkt är det delegationens uppgift att främja och följa genomförandet av statsrådets regionutvecklingsbeslut. Regionutvecklingsbeslutet är statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen utgående från regeringsprogrammet under regeringsperioden (*regionutvecklingsbeslut*). Bestämmelser om beslutet finns i 22 § i förslaget. De ministerier som är centrala med tanke på regionutvecklingen ska främja genomförandet av regionutvecklingsbeslutet på sitt förvaltningsområde och landskapsförbunden i den egna regionens utvecklingsarbete. Enligt momentets 3 punkt är det delegationens uppgift att främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer. Med dem avses speciellt ministerier som är centrala med tanke på regionutvecklingen och landskapsförbunden. Enligt 1 mom. 4 punkten ska delegationen förutse och följa den regionala utvecklingen och förmedla information om utvecklingsbehoven. Dessutom ska enligt 5 punkten delegationen för att samordna lagstiftningen och utveckla normer också behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling. Med behandling av reformer avses att delegationen ska få kännedom om reformer som bereds av olika aktörer och som påverkar regionernas utveckling, diskuterar dem, och de olika aktörerna som hör till delegationen främjar verkställandet av dem för sin del.

Paragrafens 3 mom. är ett bemyndigande att utfärda förordningar som gäller delegationen. Bestämmelser om delegationens sammansättning, mandatperiod och närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §. Övervakningskommitté för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om den övervakningskommitté som följer hur programmet genomförs. Dess 1 mom. gäller övervakningskommittén. Bestämmelser om dess uppgifter och medlemmar finns i artiklarna 33–35 i den allmänna förordningen. Kommittén ska ha i uppgift att övervaka hur det regional- och strukturpolitiska programmet avancerar och programmets mål tillsammans med den förvaltande myndigheten. Dessutom ska kommittén godkänna programmets urvalskriterier, fondernas effektivitetsberättelser och bedömningsplaner samt betydande ändringar av programmet. Övervakningskommittén ska enligt artikel 33 i den allmänna förordningen inrättas inom tre månader från dagen för anmälan till medlemsstaten om beslutet att anta ett program. Övervakningskommittén ska kunna vara gemensam för flera program. Statsrådet ska tillsätta kommittén, precis som hittills. Dessutom utser statsrådet kommitténs ordförande. Arbets- och näringsministeriet avses kunna besluta om ändringar i fråga om kommitténs sammansättning och medlemmar. Kommittén ska också kunna kalla experter till kommittén.

Enligt 2 mom. ska övervakningskommittén eftersträva enhällighet i sitt arbete. Om detta inte lyckas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

I 3 mom. föreslås bestämmelser som tillgodoser kraven på god förvaltning och rättssäkerhet enligt 124 § i grundlagen. På förvaltningsförfarandet i övervakningskommittén tillämpas förvaltningslagen (434/2003), offentlighetslagen (621/1999) och språklagen (423/2003). På kommittémedlemmarna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Med detta avses bestämmelserna i 40 kap. i strafflagen. På medlemmarna tillämpas också bestämmelserna om skadeståndsansvar i skadeståndslagen (412/1974) för ersättande av skada som uppkommer i samband med kommitténs uppgifter.

I 4 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om övervakningskommitténs sammansättning, mandatperiod och sekretariat får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §. Landskapsförbundens uppgifter. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter när det gäller regionutveckling. Paragrafen är delvis informativ eftersom den hänvisar till uppgifter i fråga om regionutveckling som anges i annan lagstiftning, men i huvudsak anges uppgifterna inte i annan lagstiftning. I 1 mom. beskrivs det vilket ansvar landskapsförbundets regionutvecklingsmyndighet har när det gäller allmän utveckling av landskapet. Där förtecknas också mer i detalj kärnuppgifterna när det gäller regionutveckling. Momentet avses mer allmänt än i nuläget gå in på vissa av förbundets uppgifter, men ändå så att paragrafen anger de väsentligaste kärnuppgifterna. Dessutom innehåller vissa andra paragrafer i lagförslaget bestämmelser om förbundets regionutvecklingsuppgifter, och de upprepas inte här. Det gäller exempelvis 22 § om utarbetande av landskapsprogrammet.

I 1 mom. 1 punkten föreskrivs det om landskapsförbundets uppgift att bereda och verkställa landskapets långsiktiga strategi. Punkten motsvarar beskrivningen i det inledande stycket i gällande 17 § om landskapsförbundets centrala roll och roll när det gäller att planera den strategiska regionutvecklingen som helhet. Med strategisk planering avses den samlade regionutveckling där landskapsförbundet ansvarar för processen och samordningen av samarbetet. Dessutom ska förbundet för sin del ansvara för genomförande av de i planeringen uppställda målen. Som ett inslag i den strategiska planeringen svarar landskapsförbunden

också på regional nivå för strategierna för smart specialisering. I genomförandet ska landskapsförbundet bland annat finansiera sådana projekt för målpuffyllelse som avses i 4 punkten.

I 2 punkten nämns landskapsförbundets uppgift att sköta planeringen på landskapsnivå samt havsplaneringen, som det föreskrivs om i 19 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Uppgifter behöver nämnas även här eftersom planeringen av markanvändningen har nära kopplingar till regionutvecklingen och för att ge en heltäckande bild av förbundens samlade uppgifter inom regionutvecklingen.

I 3 punkten nämns förbundets uppgift att främja verksamhetsförutsättningarna för näringslivet i sin region, vilket motsvarar 2 punkten i den gällande bestämmelsen. Uppgiften avser förbundets åtgärder för att förbättra företagets förutsättningar att svara mot omvärldsförändringar och för att stärka företagets konkurrenskraft, förmåga till förnyelse och tillväxt. Landskapsförbundet utvecklar näringslivets strukturer i syfte att skapa och skydda företag och arbetstillfällen. Utvecklingen sker med beaktande av de för regionen typiskt starka branscherna. Åtgärderna koncentreras på att stärka och förnya dessa, men också på att få fram nya branscher. Vidare sägs det i punkten att förbundet ska främja kompetensen i regionen. Kompetensen fyller en allt viktigare funktion när det gäller regionutveckling och regionförnyelse. Forskningen, utbildningen och innovationsverksamheten inom ett landskap är kopplade till landskapets attraktionskraft, kvarhållningskraft och livskraft. Därför ska varje landskapsförbund främja kompetensutveckling i regionen på landskapets strategiska fokusområden. Det sker bland annat genom anteciperade av kunskapsbehovet, strategierna för smart specialisering och verkställande av EU-finansiering och nationell finansiering. Metodarsenalen ska bland annat bidra till att det finns kompetent arbetskraft att tillgå och att kompetens- och innovationsstrukturerna och andra ekosystem utvecklas systematiskt.

I 4 punkten slås det fast vilken förbundets uppgift är när det gäller att genomföra regionutvecklingen, dvs. att finansiera projekt som genomför utvecklingsmål i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (*lagens nya namn*) (xxx/20xx). Enligt den allmänna förordningen är det den förvaltande myndighetens uppgift att finansiera projekt inom ramen för EU:s regional- och strukturpolitiska fonder. Den förvaltande myndigheten kan delegera uppgiften till ett landskapsförbund som i egenskap av förmedlande organ har förutsättningar och vilja att fullgöra uppgiften. Ett landskapsförbund som tar emot uppgiften ska åta sig att sköta kostnaderna för förvaltningen dels genom tekniskt stöd till programmet, dels med en minst lika stor andel egna driftsutgifter.

I 5 punkten föreslås bestämmelser om landskapsförbundets uppgift att främja tillgängligheten och om ansvaret för att leda trafiksystemplaneringen i landskapet och samordna planeringen med andra planer i landskapet och den riksomfattande trafiksystemplanen i andra regioner än Helsingforsregionen. Uppgiften motsvarar 17 § 6 punkten i den gällande lagen. Landskapsförbundet avses svara för landskapets allmänna utveckling och som en del av den uppgiften kan förbundet svara för ledningen av landskapets trafiksystemplanering och för samordning av den planeringen med annan planering på landskapsnivå och den riksomfattande trafiksystemplaneringen. I 15 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) finns bestämmelser om målen för trafiksystemplaneringen, som också ska beaktas i landskapets trafiksystemplanering. Enligt den paragrafen är trafiksystemplanering fortlöpande planering som sker i växelverkan mellan olika parter och som baserar sig på konsekvensbedömning och samarbete mellan myndigheter och andra aktörer. I 15 b § i samma lag finns bestämmelser om den riksomfattande trafiksystemplanen. Landskapets trafiksystemplan ska utarbetas i växelverkan med trafiksystemplaneringen på riksnivå. I Helsingforsregionen är det samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) som svarar för trafiksystemplanen (lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen, 829/2009). Trafiksystemplaneringen på landskapsnivå ska göras i växelverkan med trafiksystemplaneringen i stadsregionerna i landskapet för att planeringen på de olika regionala nivåerna ska vara överensstämmande.

I 6 punkten föreslås bestämmelser om förbundets uppgifter att samordna samarbetet för planering av en hållbar användning av naturresurserna, kampen mot klimatförändringen samt en god kvalitet på livsmiljön och även samordna den planeringen med den övriga planeringen på landskapsnivå. Den uppgiften motsvarar till sitt innehåll den gällande 17 § 7 punkten. I praktiken utarbetar förbunden tillsammans med andra aktörer exempelvis frivilliga energi- och klimatstrategier eller energi- och klimatutredningar som främjar målen för hållbar och klimatneutral utveckling. Uppgiften anknyter också till landskapsförbundets markanvändningsuppgift.

I 7 punkten föreslås en bestämmelse om landskapsförbundets skyldighet att mångsidigt främja samarbetet mellan olika aktörer i syfte att utveckla landskapet. Förbundet ska främja samarbetet såväl mellan medlemskommunerna som mellan kommunerna och landskapet. Med samarbete över landskapsgränserna avses samarbete mellan landskapen, som är obligatoriskt enligt den gällande lagen. Specifika bestämmelser om samarbetet finns i 18–22 § i den gällande lagen. En utredning som gjordes hösten 2019 visar att sådan reglering inte längre anses nödvändig. Bestämmelser om frivilligt samarbete mellan landskapen ska finnas på

samma sätt som i 16 § i den gällande lagen. Punkten avses också gälla landskapets nationella och internationella förbindelser. Med nationella förbindelser avses bland annat växelverkan mellan landskapet och staten i form av en regionutvecklingsdiskussion, som det föreskrivs om i den föreslagna x §. Många av landskapsförbundens uppgifter inbegriper ett behov av internationellt samarbete, som också det nämns i 7 punkten.

I 8 mom. 1 punkten föreskrivs det om landskapsförbundets uppgift att följa och förutse den regionala utvecklingen och förändringarna i omvärlden. Det betyder att landskapsförbundet ska ta fram och upprätthålla en lägesbild av regionutvecklingen i fråga om fenomen och utveckling i landskapet och dess delar. I praktiken ska förbundet samla in, analysera och förmedla aktuell information om landskapets omvärld och utveckling och även förutse förändringar, vilket inbegriper att ha framförhållning när det gäller kompetenskrav på lång sikt i landskapet. Uppgiften anknyter till förberedelse av regionutvecklingsdiskussioner enligt den föreslagna 23 § och framtagning av en nationell lägesbild. Landskapsförbundet ska för sin del svara för att ta fram lägesbilden i fråga om regionutvecklingen för diskussionerna, och på riksnivå svarar arbets- och näringsministeriet för uppgiften. Uppgiften att prognostisera ska förbundet sköta på samma sätt som det föreskrivs om saken i den gällande 11 punkten.

I 9 punkten föreslås bestämmelser om att främja landskapets identitet och invånarnas deltagande i landskapets utveckling samt kulturen som en del av landskapets strategiarbete. Den kulturfrämjande uppgiften motsvarar till sitt innehåll 5 punkten i den gällande 17 §. Det är kommunens uppgift att ordna kulturverksamhet (lagen om kommunernas kulturverksamhet 166/2019, 3 §). För att genomföra denna uppgift ska kommunen främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst. Landskapsförbundet ska som en del av arbetet med landskapsprogrammet främja beaktande av kulturen beaktas i utvecklingsarbetet samt samarbetet mellan aktörerna. Avsikten är att i propositionen mer kraftfullt föreskriva om att landskapsidentiteten ska främjas för att göra regionen mer känd och på så sätt stärka regionens livskraft och invånarnas välfärd. Invånarnas deltagande i arbetet med att utveckla landskapet ska enligt avsikt stärkas. I praktiken sker deltagandet ofta indirekt genom olika samarbetsforum, men i fortsättningen ska det kunna intressera en bredare publik när sätten att delta utvecklas. Samarbetsforum för regionutveckling som finns redan i dagens läge är exempelvis ungdomsfullmäktige eller motsvarande.

I 10 punkten föreslås en allmän bestämmelse om landskapsförbundets ansvar att sköta övriga uppgifter som särskilt föreskrivs för det. Med detta avses bland annat lagstadgade uppgifter för landskapsförbunden. Exempel på sådana är förbundens uppgift att i enlighet med 7 § i idrottslagen (390/2015) tillsätta de regionala idrottsråden. Denna uppgift nämns i dagsläget i 9 punkten. Vidare avses förbundens uppgift att främja samservice i sin region enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/20007). Den uppgiften nämns i dagsläget i 10 punkten.

I 2 mom. finns bestämmelser om hur landskapsförbunden ska sköta uppgifterna och om de viktigaste behoven och aktörerna när det gäller samarbetet. Uppgifterna i anslutning till regionutveckling är mångsidiga, och flera olika aktörer deltar i genomförandet av dem. Därför är det viktigt att utvecklingsarbetet sker i samarbete med de olika aktörerna. I den föreslagna 1 punkten beskrivs omfattningen av samarbetet för regional utveckling och nyckelaktörerna. På regional nivå är de viktigaste aktörerna kommunerna och städerna, olika statliga myndigheter och även exempelvis högskolorna och andra läroanstalter. Av de statliga regionförvaltningsmyndigheterna är det framför allt närings-, trafik- och miljöcentralen som genomför regionutveckling. Också regionförvaltningsverken utför vissa uppgifter som anknyter till regionutveckling, exempelvis genom att främja sund och fungerande ekonomisk konkurrens, konsumentskyddet och medborgarnas ekonomiska säkerhet samt lika villkor för näringsidkare. Samarbetet med kommunerna sker exempelvis i form av stöd till kommunernas livskraftsuppgift och det interkommunala samarbetet. Andra som kan nämnas i sammanhanget är sametinget i landskapet Lappland. Bestämmelser om dess deltagande i utarbetandet av landskapsprogrammet finns i den föreslagna 22 §. I den aktuella paragrafen nämns sametinget emellertid inte separat. Syftet är att göra bestämmelsen mer allmänt hållen. Avsikten med ändringen är inte att ändra på nuvarande praxis. Sametinget är fortsatt en viktig samarbetspartner för landskapsförbundet i Lappland. Andra samarbetspartner i landskapen som kan nämnas är exempelvis samarbetsgrupperna för lokal utveckling i landsbygden och skärgården samt olika organisationer.

I den föreslagna 2 punkten slås det fast att landskapsförbunden ska beakta att kommunerna har olika utgångspunkter och styrkor och därmed olika behov i utvecklingsarbetet. Landskapsförbundet ska samarbeta med medlemskommunerna för att identifiera olika behov och möjligheter. Exempelvis gör förbundet och kommunerna gemensamma utredningar om bland annat utbildning, kultur, social- och hälsovårdssektorn och kommunekonomin och även för att ta fram information om läget i landskapet. Utifrån den informationen kan utvecklingsåtgärderna i regionen sättas in efter behov.

Bestämmelserna i den föreslagna 3 punkten gäller landskapsförbundets deltagande och samarbete när det gäller den strategiska planeringen och resultatstyrningen av de centrala statliga regionförvaltningsmyndigheter som deltar i regionutvecklingen och beredningen av högskolornas resultatavtal för att beakta landskapens regionutvecklingsmål.

De centrala statliga myndigheterna för genomförande av regionutveckling är närings-, trafik- och miljöcentralerna och delvis också regionförvaltningsverken. Bestämmelser om landskapens samarbete när det gäller strategisk planering och resultatstyrning finns i 7 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009, ändrad genom 31/2015) 7 § och på motsvarande sätt i 8 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009, ändrad genom 30/2009) och närmare bestämmelser finns i 17 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna (1373/2018) och 14 § i förordningen om regionförvaltningsverken (906/2009), dvs. om innehållet i och förfarandena för den strategiska planeringen och resultatstyrningen. Enligt lagen ska landskapsförbunden till behövliga delar delta i myndigheternas arbete med att ta fram det gemensamma strategidokumentet inom den strategiska planeringen och dessutom i arbetet med att ta fram närings-, trafik- och miljöcentralernas och i behövliga delar också regionförvaltningsverkens resultatavtal. Bland annat landskapsprogrammet ska beaktas när strategidokumentet och resultatavtalen utarbetas. Eftersom utvecklingen av ett landskap i stor utsträckning beror på att man i planeringen av utvecklingen också beaktar regionens behov är samarbetet med högskolor och andra läroanstalter viktigt. I synnerhet landskapsförbundets samarbete med universitetet och yrkeshögskolorna är viktigt i synnerhet för regionutvecklingen och särskilt företagsverksamheten. Detta för att utbildnings- och kompetensmålen samt tillgången till arbetskraft ska motsvara regionens och företagets mål och behov. Därför föreslås det att 4 punkten ska föreskriva om landskapsförbundets samarbete med högskolor och andra utbildningsanordnare.

I 5 punkten nämns å sin sida landskapsförbundets uppgift som intressebevakare. Intressebevakningen går ut på att främja de frågor eller projekt som väsentligt påverkar landskapsutvecklingen och inbegriper också att informera om landskapet. Syftet med informationen är att öka invånarnas välbefinnande och landskapets framgång. Landskapsförbundet bedriver intressebevakning i samarbete med regionens riksdagsledamöter och Europaparlamentariker, partiernas distriktsorganisationer, näringslivsorganisationerna och kommunerna samt samkommunerna och andra berörda intressenter.

16 §. *Samarbete mellan landskapsförbunden.* Paragrafen avses innehålla bestämmelser om samarbetet mellan landskapsförbunden. Avsikten är att landskapsförbunden ska besluta om samarbete i frågor där det för flera landskaps vidkommande behövs samarbete i de frågor som nämns i 15 § 1 mom. Numera är det inte bara angränsande landskap som bedriver samarbete med varandra, utan också landskap i olika delar av landet kan ha exempelvis gemensamma internationella uppgifter. Beroende på hur omfattande samarbetet och hur viktiga de frågor som kräver beslut är ska förbunden kunna avtala om den nivå som beslutet ska fattas på. Landskapsförbunden har olika samarbetsformer och den mest etablerade formen är storområdessamarbete. Områdesindelningen för det samarbetet bygger på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1059/2003 (ändrad genom förordning nr 31/2011). Storområdena är Helsingfors–Nyland och övriga södra Finland, västra Finland, norra Finland, östra Finland och Åland.

Landskapsförbunden kan emellertid inte utan den förvaltande myndighetens godkännande avtala om att vidaredelegera de uppgifter som den förvaltande myndigheten överfört till dem som förmedlande organ. Bestämmelser om samling av uppgifterna för landskapsförbundets del finns i förordningen om utveckling av regionerna och genomförande av regional- och strukturpolitiken. Landskapsförbundets uppgifter enligt 9 § i XX (*finansieringslagen*) kan samlas så att landskapsförbundet sköter uppgifterna statsbidragsmyndighet på ett annat förbunds verksamhetsområde, om det genom en utvidgning av området går att säkerställa tillgången till den särskilda expertis som behövs för uppgifterna, en oklanderlig medelsförvaltning eller ett särskilt krav på differentiering av uppgifter eller om en utvidgning av verksamhetsområdet är ändamålsenligt av någon motsvarande orsak. När det gäller det förmedlande organet för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik krävs det godkännande av den förvaltande myndigheten för en utvidgning av verksamhetsområdet. Bestämmelser om en utvidgning av verksamhetsområdet ska i enlighet med 9 § i den föreslagna lagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §. *Landskapets samarbetsgrupp.* I 1 mom. föreskrivs det att det i landskapet ska finnas en samarbetsgrupp för strategisk samordning av genomförandet av det regionutvecklingsbeslut som avses i 21 § 1 mom., landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer, landskapsprogrammet, övriga nationella planer och avtal som påverkar regionutvecklingen samt förstrategisk samordning av genomförandet av de program som medfinansieras av Europeiska unionen. En viktig uppgift för samarbetsgruppen ska dessutom vara att vara partnerskapsorgan enligt artikel 6 i förordningen om allmänna bestämmelser. Bestämmelserna i artikel 6 i förordningen om allmänna bestämmelser ska också tillämpas på samarbetsgruppens sammansättning.

Bestämmelser om tillsättande av samarbetsgruppen och om dess sammansättning finns i det föreslagna 2 mom. Precis som nu är det landskapsförbundets styrelse som ska tillsätta samarbetsgruppen. Den ska också fastställa gruppens arbetsordning. Arbetsordningen ska bland annat bestämma om storlek och innehåll i de projekt som avses i 19 § 3 mom. och som landskapets samarbetsgrupp behandlar. Det är önskvärt att landskapen försöker se till att projektansökningarna är enhetligt utformade så att exempelvis de sökande behandlas lika, men dock med beaktande av regionernas särdrag.

I 3 mom. anges de som ska vara företrädare i samarbetsgruppen, men i mer allmänna ordalag än för närvarande. Landskapsförbundet ska emellertid sörja för att det för beredningen av verksamheten och besluten i landskapets samarbetsgrupp försäkras tillräcklig sakkunskap i fråga om olika förvaltningsområden och partner. Etablerade samarbetspartner för landskapsförbunden när det gäller regionutveckling är kommunerna i regionen, de programfinansierande statliga myndigheterna och nyckelorganisationerna på området. De organisationer som vanligen deltar i samarbetet har varierat mellan landskapen, men som exempel kan nämnas arbetstagar-, näringslivs- och miljöorganisationer samt organisationer som främjar jämlikhet. I landskapet Lappland ska en representant för sametinget vara medlem i samarbetsgruppen. Mandatperioden ska vara densamma som enligt gällande lagstiftning.

Enligt 4 mom. ska på medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar. Eftersom landskapets samarbetsgrupps uppgifter omfattar sådana uppgifter som innebär utövning av offentlig makt, tillämpas på dess verksamhet också de allmänna förvaltningslagarna.

Enligt 5 mom. får närmare bestämmelser om samarbetsgruppens mandatperiod, sammansättning och sekretariat få utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. ska sekretariatet i beredningsskedet följa och samordna projekt inom landskapet som föreslås få finansiering. De kan finansieras med medel ur nationella program och program som medfinansieras genom Europeiska unionens fonder för regional- och strukturpolitik, fonden för landsbygdsutveckling och havs- och fiskerifonden. Sekretariatet ska gemensamt gå igenom projekt under beredning vid olika myndigheter inom ramen för fonderna för regional- och strukturpolitik, fonden för landsbygdsutveckling och havs- och fiskerifonden, och det ska på så sätt försöka samordna projekten sinsemellan och undvika överlappningar. Syftet med sekretariatets rapporteringsplikt är att se till att samarbetsgruppen regelbundet får information om sekretariatets beslut, även negativa finansieringsbeslut. Sekretariatet ska informera om de väsentligaste ärendena redan i ett tidigt beredningsskede så att landskapets samarbetsgrupp vid behov kan instruera sekretariatet i fråga om behandlingen.

18 §. Samarbetsgruppens uppgifter. Paragrafen avses mer exakt än 17 § 1 mom. ange vilka uppgifter landskapets samarbetsgrupp har. Enligt den föreslagna 1 punkten ska samarbetsgruppen behandla planerings-, styrnings- och avtalshandlingar som bereds i landskapet i beredningsskedet. Bland de nationella handlingar som ska behandlas kan nämnas exempelvis landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer, landskapsprogrammet, landskapsplanen samt närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar också regionförvaltningsverkens förslag till strategiska resultatmålshandlingar. Bestämmelser om landskapsförbundens deltagande och förfarande för strategisk styrning av närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken finns i de relevanta lagarna och förordningarna. För att sörja för god samordning bör resultatmålshandlingarna lämpligen behandlas av landskapets samarbetsgrupp. I nuläget föreskrivs det om behandlingen av styrdokumentet i samarbetsgruppen i 28 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen. Avsikten är dock att göra regleringen mer allmänt hållen och därför föreslås det att uppgiften inte längre nämns särskilt utan att den i stället ingår i den föreslagna 1 punkten. Andra planeringshandlingar som ska behandlas är landskapets trafiksystemplan och samarbetsavtal och andra avtal om genomförande av landskapsprogrammet. Dessutom ska samarbetsgruppen behandla planer som anknyter till Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik och andra handlingar i enlighet med vad som föreskrivs i 2–6 punkten.

Enligt 2 punkten ska samarbetsgruppen främja beredningen av omfattande integrerade projekt som är viktiga för regionutvecklingen och genomförandet av dem genom att kombinera olika finansieringskällor. Uppgiften motsvarar 1 § 5 punkten i den gällande lagen. Enligt den föreslagna 3 punkten ska samarbetsgruppen ge bindande utlåtanden enligt 19 § 3 mom. om regionala projektansökningar som ingår i Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik. Uppgiften motsvarar 28 § 4 punkten i den gällande lagen. Närmare bestämmelser om utlåtandets betydelse för det förmedlande organets beslutsfattande föreslås i 19 § 3 mom.

I 4 punkten anges samarbetsgruppens uppgift att vid behov utarbeta preciserande regionala urvalskriterier till de kriterier som godkänts av övervakningskommittén för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik och fastställts av den förvaltande myndigheten i enlighet med artikel 67 i den allmänna förordningen. Samarbetsgruppen ska underrätta den förvaltande myndigheten om kriterierna och sörja för

behövliga förfaranden för deras tillämpning inom regionen. De preciserande kriterierna får inte stå i strid med de urvalskriterier enligt artikel 67 i den allmänna förordningen som den förvaltande myndigheten fastställt. Uppgiften motsvarar det som sägs i den gällande lagstiftningen. Enligt 6 punkten ska samarbetsgruppen innan finansieringsbesluten fattas säkerställa en bedömning av eventuella miljökonsekvenser av de projekt som godkänns för finansiering. I praktiken kommer den finansierande myndigheten att kontrollera behovet av att bedöma miljökonsekvenserna när projektansökan behandlas och att se till att skyldigheten fullgörs innan beslut fattas. Det föreslagna förfarandet motsvarar den gällande regleringen. Enligt 5 punkten ska samarbetsgruppen rapportera till den förvaltande myndigheten om genomförandet av programmet för regional- och strukturpolitik och vid behov föreslå myndigheten ändringar som behövs i programmet. Uppgiften motsvarar 1 mom. 8 punkten i den gällande lagen. Enligt den föreslagna 8 punkten ska samarbetsgruppen informera om genomförandet av programmet för regional- och strukturpolitik. Den bestämmelsen motsvarar 9 punkten i den gällande bestämmelsen. Dessutom föreslås i 7 punkten i likhet med den gällande bestämmelsen att samarbetsgruppen vid behov ska utföra även andra uppdrag som har samband med dess uppgifter i anslutning till genomförandet av såväl nationella program som programmet för regional- och strukturpolitik och som det vid behov föreskrivs närmare om i arbetsordningen.

19 §. Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om de besluts- och förvaltningsförfaranden som samarbetsgruppen ska följa. Enligt det föreslagna 1 mom. ska vissa nämnda bestämmelser tillämpas på landskapets samarbetsgrupp, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. I övrigt tillämpas förvaltningslagen (434/2003) på samarbetsgruppen.

Bestämmelser om beslutsförfarandet i samarbetsgruppen finns i det föreslagna 2 mom. Samarbetsgruppen ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut emellertid inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat. Detta motsvarar den gällande lagen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om samarbetsgruppens ställning när det gäller valet av vilka projekt som ska finansieras genom de regional- och strukturpolitiska fonderna. Enligt den gällande lagen är ett positivt beslut som samarbetsgruppen fattat om finansiering av ett projekt inte bindande för finansiärerna, om det finns tungt vägande skäl för att frångå beslutet. Det kan i synnerhet röra sig om rättsliga orsaker som hindrar en myndighet från att fatta beslut om ett projekt som enligt samarbetsgruppens förslag ska få finansiering. En rättslig orsak betyder att projektet inte uppfyller alla krav enligt EU-lagstiftningen eller den nationella lagstiftningen eller att projektet inte svarar mot programmet. Också ett nationellt politiskt linjeval som gäller det berörda projektet kan anses vara ett tungt vägande skäl.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska samarbetsgruppen ge utlåtande till det förmedlande organet om projekt som är betydande med tanke på regionutvecklingen eller totalkostnads-kalkylen och för vilka stöd söks inom ramen för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik. Detta motsvarar 27 § 4 mom. i den nuvarande lagen. Bestämmelsen innebär att det förmedlande organet inte kan avvika från ett förordande utlåtande från samarbetsgruppens sida, om det inte kan påvisa att det skulle strida mot EU-lagstiftningen eller den nationella lagstiftningen att bevilja stöd eller att projektet inte svarar mot programmet. Att ett projekt svarar mot programmet betyder att projektmålen ska ligga i linje med programmålen, att projektet ska lämpa sig för finansiering enligt något av programmets särskilda mål och att programmet uppfyller urvalskriterierna för programmet.

Avsikten är att samarbetsgruppens utlåtandeförfarande ska tillämpas bara på de projekt som är viktigast för regionens utveckling och projekt där totalkostnads-kalkylen är betydande. Samarbetsgruppen ska sörja för att de projekt som kräver utlåtande behandlas utan dröjsmål. Innan de föreläggs samarbetsgruppen för utlåtande måste gruppens sekretariat säkerställa att projekten svarar mot programmet och överensstämmer med lagstiftningen. Om det förmedlande organet trots ett förordande utlåtande inte avser att finansiera ett projekt ska det utan dröjsmål underrätta samarbetsgruppen om detta och motivera sitt avslag.

Dessutom avses 3 mom. föreskriva att enskilda förslag till företagsprojekt som omfattas av företagshemlighet inte får behandlas i samarbetsgruppen. Detta motsvarar 27 § 5 mom. i den nuvarande lagen.

Liksom i dagsläget kan projektet inte få finansiering om samarbetsgruppen lämnat ett negativt utlåtande om det efter föredragning. Detta anges i det föreslagna 4 mom. och motsvarar det som gäller i dag. Ett beslut som gäller ett utlåtande av samarbetsgruppen får inte överklagas genom besvär, vilket motsvarar gällande regler. Bestämmelser om ändringssökande föreslås ingå i den föreslagna 38 §. Samarbetsgruppens utlåtande ingår i processen för beredning av projektet och det slutliga beslutet fattas av den myndighet som tagit emot finansieringsansökan. Möjligheten att söka ändring i fråga om ett enskilt projekt bestäms i enlighet med bestämmelserna om den myndighet som fattat beslutet.

20 §. Samarbetsgruppens tillgång till information. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om samarbetsgruppens rätt att få information som den behöver för att utföra sina uppgifter. Paragrafen är ny.

Enligt 1 mom. ska det förmedlande organet regelbundet lämna landskapets samarbetsgrupp uppgifter om projekt som ingår i de riksomfattande temana och som finansieras genom Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik (1 punkten) och sammanfattande uppgifter om inkomna ansökningar om företagsstöd (2 punkten). Bestämmelsen i 1 punkten innebär att det förmedlande organ som svarar för ett riksomfattande tema har ansvar för att samarbetsgruppen får tillräckliga uppgifter om de projekt som finansieras genom det regional- och strukturpolitiska programmet. Tidigare låg ansvaret på det berörda ministeriet. Detta innebär också informering om projektansökningar och temaändringar. Landskapets samarbetsgrupp behöver tillräckliga uppgifter om projekten för att kunna samordna den riksomfattande och den regionala projektverksamheten. Bestämmelsen i 2 punkten innebär att samarbetsgruppen regelbundet behöver få sammanfattande uppgifter av det förmedlande organet om inkomna ansökningar om företagsstöd. Förteckningar över genomförda projekt för företagsstöd finns normalt sett att få genom informationstjänsten Eura 2021. I fortsättningen ska det gå att komma överens om rapporteringsförfarandet i samarbetsgruppens arbetsordning, vilket kommer att medge flexibilitet i praxis i de olika landskapen. Avsikten med regelbundna rapporter är att se till att samarbetsgruppens regionala principer och riktlinjer för fördelningen av anslagen beaktas i besluten om företagsprojekt.

Enligt 2 mom. kan i de sammandrag som avses i 1 mom. 2 punkten inte med stöd av 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ingå sekretessbelagda uppgifter som omfattas av företagshemligheter.

3 kap. Programplanering och samarbetsförfaranden

21 §. Prioriteringar i regionutvecklingen. Enligt 1 mom. ska statsrådet för regeringsperioden besluta om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen (*regionutvecklingsbeslut*). Statsrådets beslut styr utvecklandet av de olika förvaltningsområdena och regionerna samt samordningen av åtgärderna. Arbets- och näringsministeriet ska inleda beredningen av regionutvecklingsbeslutet vid varje regeringsskifte. Regionutvecklingsbeslutet ska beredas över förvaltningsgränserna i samarbete med ministerierna och landskapsförbunden. Beredningen ska också innefatta det övriga och mer omfattande samarbetet med berörda parter. Varje regering kan under sin egen regeringsperiod vid behov se över prioriteringarna exempelvis i förhållande till översynen av regeringens strategi. Ministerierna och deras förvaltningsområden ska främja genomförandet av regionutvecklingsbeslutet genom att när beslutet tas fram slå fast en genomförandeplan för konkretisering av beslutet. Landskapen ska sedan beakta beslutet när de utvecklar regionen och tillämpa den på regionala förhållanden. Delegationen för förnyelse i regionerna ska följa hur beslutet genomförs.

I 2 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om beredningen av och innehållet i regionutvecklingsbeslutet samt genomförandet och uppföljningen av det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §. Landskapsprogram. Enligt 1 mom. ska varje landskapsförbund utarbeta ett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och som preciserar målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem under de närmaste åren. I 2 mom. sägs det att landskapsprogrammet bereds i samverkan med kommunerna, andra myndigheter samt de sammanslutningar och organisationer samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. I landskapet Lappland ska avsnittet om samekultur beredas av Sametinget. En sådan inkluderande beredning kommer att få olika aktörer att förbinda sig vid de gemensamt uppställda målen. Detta motsvarar 32 § 1 mom. i den nuvarande lagen. Landskapsprogrammet ska godkännas av landskapsfullmäktige, på samma sätt som nu. I landskapsprogrammet beskrivs de mål och prioriteringar utifrån vilka olika myndigheter och andra aktörer ska utveckla regionen under de närmaste åren. Med tanke på den riksomfattande regionutvecklingen som helhet är det viktigt att man i landskapsprogrammet granskar de delområden som allra mest påverkar regionutvecklingen, såsom utveckling av näringarna, sysselsättningen, landsbygden, välfärden, kompetensen, kulturen, livsmiljön, tillgängligheten, säkerheten och integrationen i landskapet. Landskapsprogrammet ska också inbegripa strategin för smart specialisering, som styr genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik. Strategin kan också ha formen av ett separat dokument till landskapsprogrammet. Strategier för smart specialisering ska innehålla en aktuell analys av utmaningarna för innovationsverksamhet och flaskhalsar för innovationsspridning, ange det behöriga organ som ansvarar för förvaltningen av strategin, beskriva en effektivt fungerande entreprenörsprocess samt ange åtgärder för att förbättra landskapets forsknings- och innovationssystem, åtgärder för att hantera industriell omvandling och åtgärder för internationellt samarbete inom kärnområdena för smart specialisering.

Enligt 3 mom. ska de myndigheter som är verksamma inom landskapet i sin verksamhet beakta landskapsprogrammet. Myndigheterna ska begära landskapsförbundets utlåtande om sådana planer eller

åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet. Till sitt innehåll motsvarar momentet förfarandet enligt 34 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen.

Enligt 4 mom. ska bestämmelser om strukturen, förfarandet och tidtabellen för innehållet i landskapsprogrammet få utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att i samarbete med landskapen samordna innehållsstrukturen i landskapsprogrammen, förfarandet exempelvis för utarbetande av konsekvensbedömningar och tidsplanerna för utarbetande av programmen. Genom enhetliga förfaranden och tidsplaner säkerställs möjligheten att bilda sig en riksomfattande, jämförbar och samtidig uppfattning om behov och mål för utvecklingen av de olika delarna av landet.

I den gällande lagen anges de i landskapsprogrammets genomförandeplan ingående projekt- och åtgärdsförslagen för genomförande av landskapsprogrammet för en region och andra utvecklingsbehov i regionen i 33 § 2 mom. De ska nu enligt förslaget behandlas inom ramen för de regionutvecklingsdiskussioner som föreslås i 23 §. För allokering av den områdesvisa regional- och strukturpolitiska finansiering som anges i samma moment ska den förvaltande myndigheten be om en finansieringsplan av landskapen. Närmare bestämmelser om förfarandet ska enligt det föreslagna 25 § 5 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §. Regionutvecklingsdiskussioner. Enligt det föreslagna 1 mom. ska staten och de aktörer som företräder regionerna, under ledning av landskapsförbunden, regelbundet diskutera målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem. Landskapsförbunden ska i egenskap av regionutvecklingsmyndighet samordna beredningen av diskussionerna inom respektive region och även bjuda in andra regionala deltagare i diskussionerna beroende på ämne. Regionerna ska företrädas av dels representanter för landskapsförbundet, dels, beroende på vilket tema diskussionen gäller, exempelvis representanter för kommuner och städer, läroanstalter, utvecklingsbolag och andra berörda aktörer. Närings-, trafik- och miljöcentralerna är genomförande myndighet i fråga om regionutveckling, och deras deltagande behövs därför. Statsrådet ska representeras av ledande tjänstemän vid ministerierna. De samtal som förs inom ramen för diskussionerna stöder samarbetet mellan stat och landskap när det gäller att utveckla regionerna.

Dialogen ska vara regelbunden, vid behov även årligen. Diskussionernas innehåll, omfattning och även representanterna för statsrådet, dvs. deltagarna från olika förvaltningsområden, kan variera. Vid regeringsskiftet ska diskussionerna vara mer omfattande och i första hand gälla beredningen av regionutvecklingsbeslutet. Diskussionerna är ett förfarande för växelverkan och partnerskap mellan staten och regionerna, och inga bindande uppgörelser eller beslut kommer att göras inom ramen för dem. Syftet ska vara att främja växelverkan mellan staten och regionerna och att stödja självständig utveckling av landskapen. Diskussionerna ska bygga på regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammet och en aktuell lägesbild av regionutvecklingen. Som diskussionsunderlag kan man använda också annat aktuellt statligt eller landskapsvist material om regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och även de strategier från ministerierna som väsentligt inverkar på regionutvecklingen. Arbets- och näringsministeriet ska samordna förberedelser och genomförande av diskussionerna. Ministeriet ansvarar för regionutvecklingen enligt arbetsfördelningen inom statsrådet.

Enligt 2 mom. ska man vid diskussionerna sträva efter att staten och landskapen når en gemensam syn på målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem och på verksamhetsförutsättningarna med tanke på planeringen och genomförandet av regionutvecklingen. Denna samsyn ska beaktas bland annat i planeringen av de olika aktörernas ekonomi och verksamhet. Vid diskussionerna ska behandlas aktuella regionutvecklingsfrågor och regionutvecklingsmål som har innehållsmässig och ekonomisk betydelse och som gäller olika förvaltningsområden, och som är horisontellt sett betydande. De ska anknyta till regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammet och på en aktuell lägesbild av regionutvecklingen. Sådana frågor och uppgifter är exempelvis sådana frågor som anknyter till plötsliga strukturförändringar, digitalisering, arbetskraftens rörlighet, medborgarinitierad lokalutveckling och växelverkan mellan stad och landsbygd och där man behöver synpunkter från flera olika förvaltningsområden. Diskussionerna ska också gälla genomförande av Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik och de nationella programmen inom landskapet och ur landskapets synvinkel. Ministerierna deltar i regionutvecklingen med verktygen inom det egna ansvarsområdet.

Staten och landskapsförbunden ska på var sitt håll förbereda sig för diskussionerna genom att utarbeta egna, samordningsbara förslag till teman som ska tas upp vid diskussionerna. I förslagen ska också mål över landskapsgränserna beaktas, såsom utveckling av tillväxtzoner. Landskapsförbunden ska försäkra sig om att kommunerna och andra centrala aktörer i regionen har tillräckliga möjligheter att påverka förbundets förslag. Förslaget behöver därför behandlas i landskapets samarbetsgrupp. Utifrån förslagen ska arbets- och näringsministeriet ta fram landskapsvisa teman för diskussionerna. I diskussionerna ska regioninitierade initiativ och utvecklingsarbete granskas i förhållande till de riksomfattande målen och tvärtom.

I 3 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om diskussionerna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning kan det exempelvis föreskrivas närmare om hur diskussionerna ska ordnas (bl.a. hur regelbundet) och om förfaranden, nedteckning av slutsatser och uppföljning av dessa.

24 §. Samarbetsavtal. För genomförandet av målen för regionutvecklingen föreslås i paragrafen att ett samarbetsavtalsförfarande enligt 45 § i den gällande lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) ska tillämpas också i fortsättningen. Samarbetsavtal kan göras upp i samverkan mellan staten, kommunerna och de andra myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna och andra parter som deltar i regionutvecklingen. Till avtalen hör bland annat avtal med städer eller med landskapsförbunden eller andra, och de kan gälla exempelvis utveckling av regionala ekosystem, positiv utveckling av sysselsättningen, ekonomin eller investeringarna och interregionalt samarbete. Enligt 2 mom. ska samarbetsavtalet liksom för närvarande överensstämma med regionutvecklingsbeslutet och landskapsprogrammet i fråga. Därför ska det berörda landskapsförbundet höras under arbetet med att ta fram avtalet. Genom ett sådant förfarande säkerställs det att de samlade åtgärderna för regionutveckling i landskapet är konsekventa i förhållande till de målsättningarna i landskapsprogrammet.

25 § Beredning av Europeiska unionens partnerskapsöverenskommelse och programmet för regional- och strukturpolitik. Paragrafen avses innehålla bestämmelser om beredningen av och förfarandet för Europeiska unionens program för regional- och strukturpolitik.

Enligt 1 mom. är det statsrådet som ska fatta beslut om att förelägga Europeiska kommissionen en partnerskapsöverenskommelse i enlighet med artikel 7 och ett regionalt och strukturpolitiskt program i enlighet med artikel 16 i den allmänna förordningen. Föredragande ska i enlighet med den föreslagna 8 § vara arbets- och näringsministeriet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska partnerskapsöverenskommelsen och programmet innehålla de frågor som anges i artiklarna 8 och 17 i den allmänna förordningen. Vid utarbetandet av dem ska dessutom de riktlinjer beaktas som anges i regionutvecklingsbeslutet. Vid ändring av programmet och partnerskapsavtalet iakttas det som föreskrivs om beredningen av dem i den allmänna förordningen; i fråga om programmet i avdelning III kapitel I och i fråga om avtalet i avdelning II kapitel I. För beredningen av nationella teman som ingår i programmet svarar de ministerier som saken gäller under ledning av arbets- och näringsministeriet.

Enligt 3 mom. svarar den i 13 § avsedda delegationen för förnyelse i regionerna för samordningen av beredningen och genomförandet och för det partnerskap och den behandling inom centralförvaltningen enligt flernivåstyret som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen. Vid ändring av programmet och partnerskapsavtalet iakttas det som föreskrivs om beredningen av dem i artikel 19 i den allmänna förordningen.

I 4 mom. föreslås det att det berörda ministeriet ska kunna tillsätta en ledningsgrupp för behandlingen av programmets riksomfattande teman och för att stödja genomförandet av programmet. I ledningsgruppens sammansättning beaktas principen om partnerskap enligt artikel 6 i den allmänna förordningen. Som ordförande för ledningsgruppen fungerar det relevanta ministeriet, och åtminstone det förmedlande organet och andra ministerier som är centrala för genomförande och samordning av temat ska vara företrädare i gruppen. Ledningsgruppen ska lägga fram ett förslag till projekturval för det förmedlande organet. Det ska alltid slås fast att medlemmarna i ledningsgruppen inte är jäviga när det gäller att bedöma ett projekt.

Enligt 5 mom. får närmare bestämmelser om beredningen av program och planer, om innehållet i och ändringen av dem samt om sammansättningen av och uppgifterna för ledningsgrupperna för de riksomfattande temana och om utarbetandet av regionala finansieringsplaner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §. Hållbar stadsutveckling. I paragrafen föreslås i enlighet med artikel 9 i Eruf-förordningen bestämmelser om hållbar stadsutveckling och programförfarandet.

Enligt 1 mom. ska städerna utarbeta en plan för hållbar stadsutveckling för genomförande av de integrerade åtgärder som stöder en hållbar stadsutveckling enligt programmet för regional- och strukturpolitik. För programperioden 2021–2027 är den plan som avses i paragrafen de ekosystemavtal som staten och universitetsstäderna ingått i syfte att utveckla internationellt attraktiva innovationsmiljöer och försöksmiljöer. Bestämmelser om vad planen ska innehålla finns i artikel 23 i den allmänna förordningen. Enligt artikel 23.2 i förordningen är det städerna som ansvarar för utarbeta planförslaget och det ska överensstämma med stadens egen territoriella strategi. Planen och den finansieringsram som beviljas för planen ur utvecklingsfonden godkänns av arbets- och näringsministeriet. Det är inte längre arbets- och näringsministeriet som ska välja ut de städer som ska genomföra planen, utan i stället är det statsrådet som enligt 25 § ska besluta om att förelägga Europeiska kommissionen ett samlat EU-program för regional- och strukturpolitik.

Det föreslagna 2 mom. innebär att städerna för genomförandet av planen ska tillsätta en ledningsgrupp, antingen en egen eller en gemensam grupp för flera städer. Ledningsgruppens centrala uppgift ska vara att pröva projektens ändamålsenlighet, dvs. att prioritera projekt inom regionala utvecklingsfonden utifrån de urvalskriterier som övervakningskommittén bestämt. Det faktiska projektbeslutet fattas av det utsedda förmedlande organet, som också prövar lagligheten och överensstämmelsen med programmet. Förfarandet ligger i linje med artikel 23.3. i den allmänna förordningen. När det gäller socialfonden ska ledningsgruppen bara förbereda projekturvalet, eftersom förfarandet enligt den allmänna förordningen bara gäller regionala utvecklingsfonden (Eruf).

I det föreslagna 3 mom. sägs det att samarbetsgruppen i respektive landskap beslutar om den finansieringsram som beviljas ur socialfonden för genomförandet av planen.

Det föreslagna 4 mom. är en informativ bestämmelse. Bestämmelser om finansiering av projekt för hållbar stadsutveckling från regionala utvecklingsfonden finns i 9 § i (*finansieringslagen*).

Enligt 5 mom. får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i en plan för hållbar stadsutveckling, om det förfarande som ska iaktas i verksamheten och om vem som svarar för verksamheten.

Enligt 5 mom. får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i en plan för hållbar stadsutveckling, om det förfarande som ska iaktas i verksamheten och om vem som svarar för verksamheten.

4 kap. Förvaltning av Interreg-program och Interreg-program vid de yttre gränserna

27 §. Arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets uppgifter. Enligt det föreslagna 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet svara för de uppgifter som hör till medlemsstaterna och som enligt EU-lagstiftningen ankommer på det. Uppgifterna anknyter till beredning, förvaltning, bedömning, uppföljning och övervakning av Interreg-programmen och Interreg-programmen vid de yttre gränserna i enlighet med målet för europeiskt territoriellt samarbete.

Enligt 2 mom. ska utrikesministeriet dessutom ansvara för frågor som gäller yttre förbindelser inom Interreg-programmen vid de yttre gränserna. Arbetsfördelningen mellan ministerierna avses förbli densamma som i nuläget. Närmare bestämmelser om medlemsstaternas uppgifter kommer i EU-lagstiftningen att finnas i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr XXXX/XXXX om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (Interreg-förordningen). Interreg-programmen vid de yttre gränserna medfinansieras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr XXX/XXXX om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI-förordningen).

28 §. Beredning och godkännande av samarbetsprogram och finansieringsavtal. I 1 mom. föreslås det att arbets- och näringsministeriet ska svara för beredningen i fråga om Interreg-programmen och Interreg-programmen vid de yttre gränserna för godkännande av statsrådet. Enligt artikel 16 i Interreg-förordningen ska de deltagande medlemsstaterna ta fram samarbetsprogrammen. De programpartner som avses i artikel 6 i den allmänna förordningen ska tas med i programarbetet. Med programpartner avses programpartner enligt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Samarbetsprogrammen ska i Finland beredas i samarbete med landskapsförbunden inom programområdet, andra ministerier och övriga programpartner. De landskapsförbund som deltar i samarbetsprogrammet ska ha det centrala ansvaret för att lägga fram förslag till programinnehåll. Innehållet ska tas fram i samarbete med de behöriga myndigheterna i de länder som deltar i samarbetsprogrammet och övriga programpartner.

Enligt 2 mom. är det statsrådet som beslutar om godkännande av samarbetsprogrammen för Finlands del. Samarbetsprogrammen ska enligt artikel 16 i Interreg-förordningen godkännas i alla deltagande länder innan de läggs fram för kommissionen. Förfarandet motsvarar det gällande förfarandet för den pågående programperioden.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet ska underteckna finansieringsavtalet för genomförandet av Interreg-program vid de yttre gränserna. Avtalet ingås mellan partnerlandet och kommissionen. I Finlands fall avses med partnerland Ryska federationen när det gäller Interreg-program vid de yttre gränserna. Enligt artikel 58 i Interreg-förordningen kan också den medlemsstat som fungerar som värd

för den förvaltande myndigheten också underteckna finansieringsavtalet. Under den pågående programperioden är det arbets- och näringsministeriet som har undertecknat de avtalen.

29 §. Utnämning av ledamöter till övervakningskommittéerna och ändringar. Enligt artikel 28 i Interreg-förordningen ska de länder som deltar i samarbetsavtalet komma överens om den relevanta övervakningskommitténs sammansättning och säkerställa en balanserad representation av stater och programpartner i kommittén. Enligt artikel 6 i den allmänna förordningen ska varje medlemsstat få till stånd ett partnerskap med behöriga regionala och lokala myndigheter. Det föreslagna 1 mom. gäller utnämning av finländska medlemmarna till övervakningskommittén. Det är statsrådet utser de medlemmarna. Arbets- och näringsministeriet beslutar om byte av finländska medlemmar kommittén. Detta motsvarar rådande praxis. Bestämmelser om övervakningskommittéernas uppgifter och sammansättning finns i artiklarna 22 och 27–29 i Interreg-förordningen.

Enligt 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet precis som i nuläget utse de finländska medlemmarna till sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper som inrättats av en övervakningskommitté. De organisationer som deltar i sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper beslutar själva om ändringar i fråga om medlemmar när en medlem byts under en mandatperiod. Detta motsvarar rådande praxis.

Enligt 3 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar på de finländska medlemmarna i övervakningskommittéer, andra kommittéer eller arbetsgrupper när de utför sådana uppgifter som avses i denna lag.

30 §. Förvaltande myndighet och redovisningstjänst. Paragrafen innehåller bestämmelser om den förvaltande myndigheten och redovisningstjänsten för Interreg-programmet och Interreg-programmet vid de yttre gränserna. De länder som deltar i samarbetsprogrammet ska utse dessa myndigheter. I praktiken görs detta i programdokumentet. Den förvaltande myndigheten utför de uppgifter som avses i artikel 45 i Interreg-förordningen inom hela programområdet för samarbetsprogrammet. Enligt artikel 66 i den allmänna förordningen ska den förvaltande myndigheten ansvara för förvaltningen av programmet, med syftet att programmets mål ska uppnås. Myndigheten ska bland annat utföra arbetsuppgifter inom programförvaltningen i enlighet med artikel 68 och stödja arbetet i övervakningskommittén i enlighet med artikel 69. För projekturvalet inom Interreg-programmet och Interreg-programmet vid de yttre gränserna står den övervakningskommitté som avses i 27 §. Den förvaltande myndigheten får enligt artikel 45 i Interreg-förordningen också utföra de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen. De deltagande staterna får emellertid komma överens om att förvaltningskontrollerna genomförs genom att en nationell aktör eller person utses att svara för dessa kontroller inom sitt ansvarsområde. Bestämmelser om redovisningstjänsten och dess uppgifter finns i artikel 70 i den allmänna förordningen och artikel 46 i Interreg-förordningen.

Enligt 1 mom. ska ett landskapsförbund eller en sådan finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete ([1340/2015](#)) kunna vara förvaltande myndighet och redovisningstjänst i Finland, precis som i nuläget.

Enligt 2 mom. ska den förvaltande myndigheten förvalta och genomföra samarbetsprogrammet i enlighet med principerna för sund ekonomisk förvaltning.

I det föreslagna 3 mom. sägs det att den förvaltande myndigheten dessutom kan fullgöra de nationella uppgifterna avseende samarbetsprogrammet, främst beviljande av den nationella motfinansieringen till finländska stödtagare. Inom Interreg-programmet vid de yttre gränserna har de förvaltande myndigheterna under den pågående programperioden beviljat den nationella motfinansieringen inom hela programområdet.

31 §. Revisionsmyndighet. Enligt artikel 44 i Interreg-förordningen ska de deltagande medlemsstaterna ange en enda revisionsmyndighet för samarbetsprogrammet. Revisionsmyndigheten i Finland verkar i anslutning till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet. Under den nya programperioden ska revisionsmyndigheten inte längre kunna finnas vid landskapsförbundet, vilket varit fallet under den pågående

programperioden. På detta sätt blir det lättare att göra åtskillnad mellan uppgifterna, eftersom den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens uppgifter då inte längre kan finnas inom samma organisation. Närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter finns i artiklarna 47 och 48 i Interreg-förordningen. Revisionsmyndigheten ska ha ansvaret att utföra systemrevisioner och upprätta revisionsuttalanden och en årlig kontrollrapport. Som en förändring i förhållande till den pågående programperioden ska man enligt Interreg-förordningen i fortsättningen använda en urvalsmetod för insatsrevisioner utifrån en programspecifik riskbedömning. Revisionsmyndigheten kommer således att göra insatsrevisioner bara när samarbetsprogrammet ingår i det europeiska stickprov som avses i artikel 48 i Interreg-förordningen. I praktiken kommer myndigheten alltid att biträdas av den revisorsgrupp som nämns i 32 §. Revisionsmyndigheten och den förvaltande myndigheten ska finnas i samma stat.

32 §. *Revisorsgruppen.* Den revisionsmyndighet som avses i 31 § ska bistås av en revisorsgrupp, om den inte får utföra revisioner inom hela programområdet. Revisorsgruppens finländska medlem ska liksom dag utses av arbets- och näringsministeriet. Den finländska medlemmen revisorsgruppen arbetar i anslutning till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet.

Gruppen ska ha en medlem från varje stat som deltar i samarbetsprogrammet. Den finländska medlemmen ska ansvara för de revisioner av stödtagare som utförs i Finland. En beskrivning av förfarandet för revision av stödtagare finns i artikel 48 i Interreg-förordningen. Ordförande för revisorsgruppen är revisionsmyndigheten för samarbetsprogrammet.

33 §. *Kontrollant med ansvar för förvaltningskontroller.* Den förvaltande myndigheten får enligt artikel 45 i Interreg-förordningen utföra de förvaltningskontroller som avses i artikel 68 i den allmänna förordningen. De deltagande staterna får emellertid också komma överens om att förvaltningskontrollerna genomförs genom att en nationell aktör eller person utses att svara för dessa kontroller inom sitt ansvarsområde. Arbets- och näringsministeriet utser en kontrollant som ansvarar för förvaltningskontrollerna i fråga om finländska stödmottagare i de fall där den förvaltande myndigheten inte svarar för förvaltningskontrollerna.

Enligt det föreslagna 2 mom. får närmare bestämmelser om kontrollanter med ansvar för förvaltningskontroller och de förfaranden som ska iakttas utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §. *Arbets- och näringsministeriets rätt att återkräva nationell medfinansiering.* Paragrafen avses innehålla bestämmelser om arbets- och näringsministeriet rätt att av det behöriga landskapsförbundet återkräva de medel som utbetalats av nationella statsmedel eller en del av det utbetalda beloppet. Nationell motfinansiering ska kunna återkrävas om landskapsförbundet har använt medlen för något annat ändamål än vad de har anvisats, eller om det vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot bestämmelserna om användningen av medlen eller mot villkoren för användningen av medlen i beslutet om anvisande av medlen. Bestämmelser om återkrav av nationell motfinansiering av stödtagarna ska däremot finnas i lagen om finansiering av XXXX.

35 §. *Vissa verkställighetsarrangemang.* Paragrafen avses föreskriva om arbets- och näringsministeriets eller den förvaltande myndighetens rätt att med Europeiska kommissionen och myndigheterna i de andra stater som deltar i programmet samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling avtala om arrangemang för verkställandet av förvaltningsuppgifter inom Interreg-programmet eller Interreg-programmet vid de yttre gränserna. De sedvanliga uppgifter som avses här kan inte vara sådant som hör till området för lagstiftning eller som annars kräver riksdagens samtycke. Genomförandet av samarbetsprogram kan kräva sådana arrangemang exempelvis för att säkerställa transaktioner från Ryssland till programmets förvaltande myndighet.

5 kap. Särskilda bestämmelser

36 §. *Utvärdering och övervakning av programmen.* Här föreslås bestämmelser om utvärdering och övervakning av programmen enligt den föreslagna lagen. Det föreslagna 1 mom. innebär att bestämmelsen om beredning av programmen kvarstår oförändrad. När program bereds ska de utvärderas i enlighet med vad som föreskrivs om utvärderingar. Till utvärderingarna som anknyter till beredningen räknas åtminstone bedömningar av miljökonsekvenserna. I 3 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters

planer och program (200/2005) finns bestämmelser om myndigheternas skyldighet att se till att miljökonsekvenserna av en plan eller ett program utreds och bedöms i tillräcklig utsträckning under beredningen, om genomförandet av planen eller programmet kan ha betydande miljökonsekvenser. I 4 § i samma lag anges det närmare vilka planer och program som förutsätter en miljöbedömning. I 1 § 4 mom. i den preciserande statsrådsförordningen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (347/2005) föreskrivs det om miljöbedömning av plan för hållbar stadsutveckling enligt den gällande lagen, av landskapsprogrammet och av det nationella operativa program som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet övervaka genomförandet av regionutvecklingsbeslutet i samarbete med andra ministerier och landskapsförbunden. För genomförandet av regionutvecklingsbeslutet svarar olika ministerier och myndigheter inom deras förvaltningsområde samt i landskapen landskapsförbunden i samarbete med andra regionala myndigheter. Planen för genomförande av regionutvecklingsbeslutet ska ange de indikatorer som används för att följa hur väl målbilden för riktning och prioriteringar för utveckling av regionen uppnåts. Uppgifterna om måluppfyllelsen ska samlas från olika källor och behandlas regelbundet av delegationen för förnyelse i regionerna. Genomförandet ska också behandlas i samband med de regionutvecklingsdiskussioner mellan stat och landskap som avses i 23 §.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om att landskapsförbundet övervakar och utvärderar genomförandet av landskapsprogrammet i samarbete med de myndigheter som genomför programmet. De myndigheterna ska ge in de uppgifter som behövs för övervakningen till landskapsförbundet. Momentet avses också gälla utvärdering av genomförandet av landskapsprogrammets mål. En utvärdering ska enligt förslaget göras minst en gång under programperioden. För att sörja för oavhängiga och tillförlitliga utvärderingar föreslås det att de ska göras av en utomstående bedömare. Detta motsvarar 46 § 4 och 5 mom. i den nuvarande lagen.

I 4 mom. föreslås det att genomförandet och effekterna av de program som avses i lagen ska utvärderas och övervakas med stöd av de övervakningsuppgifter som anges i varje program. Momentet motsvarar det som sägs i den gällande lagen.

I det föreslagna 5 mom. slås det fast att bestämmelser om utvärdering av det program för regional- och strukturpolitik som avses i 25§ finns i den allmänna förordningen, i synnerhet i dess artikel 39. Till skillnad från tidigare programperioder är det inte längre obligatoriskt med en förhandsutvärdering (*ex ante*) av programmet.

Enligt det föreslagna 6 mom. får närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de uppgifter som ska samlas in vid utvärdering och övervakning av program utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §. Områdesindelningar. I paragrafen föreslås bestämmelser om områdesindelningar. I 1 mom. föreslås det att statsrådet ska genom förordning av statsrådet kunna utse landets svagast utvecklade områden till stödområde I eller stödområde II på basis av deras utvecklingsbehov. Områdesindelningen ska basera sig på områden som utgörs av hela kommuner och vid behov också av kommundelar. Områdena ska bestämmas med beaktande av Europeiska unionens nomenklatur för standardindelning av territoriella enheter (Nuts) och av identifiering av områden oberoende av administrativa gränser samt, på en mer detaljerad nivå, med beaktande av åtminstone arbetspendling, servicependling, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser inom området. Med Nuts-nomenklatur avses den europeiska statistikbaserade områdesindelning (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) i enlighet med vilken Europeiska unionens harmoniserade regionala statistik upprättas. I Nuts-nomenklaturen för Finland tillhör fastlandet och Åland nivån Nuts 1 och storområdena nivån Nuts 2. Med en områdesindelning oberoende av administrativa gränser avses ett förfarande där områdena klassificeras i stads- eller landsbygdstyper enligt den geografiska informationen och oberoende av kommungränserna. Finland utser stödområdena i enlighet med EU:s riktlinjer för regionalstöd. Riktlinjerna innehåller kriterier för hur områdena ska utses och anger befolkningsandelen för stödområdena separat för varje medlemsstat. I samband med den nationella beredningen av hur stödområdena ska definieras kan man dessutom beakta sysselsättning och andra aktivitetsrelaterade kriterier exempelvis i ett läge där det finns fler områden som uppfyller kriterierna i riktlinjerna för regionalstöd än antalet områden som får utses. Eftersom besluten om områdesindelning direkt påverkar vilka stödnivåer som tillåts i olika områden, föreslås det att besluten ska fattas av statsrådet. Ett beslut om stödområde gäller olika ministeriet och andra aktörer, och det är viktigt att beredningen vid arbets- och näringsministeriet är omfattande. Innan ett förslag lämnas för behandling i statsrådet ska det begäras utlåtande om förslaget i enlighet med normalt förvaltningsförfarande.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om att skärgårdsområden kan utses till stödområden på samma sätt som enligt 47 § 3 mom. i den gällande lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten. Enligt bestämmelsen kan statsrådet utse en kommun och en skärgårdsdel i en annan kommun som statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas på, till stödområde I eller stödområde

II. Före behandling i statsrådet ska i ärendet höras den i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) avsedda skärgårdsdelegationen.

38 §. Ändringssökande. Här föreslås bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattas enligt denna lag. Förfarandet för ändringssökande beaktar den lag om rättegång i förvaltningsärenden som trädde i kraft den 1 januari 2020, men i övrigt avses paragrafen vara densamma som i den gällande lagen.

Paragrafen ska inte tillämpas på beslut om stöd från fonderna för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. På sökande av ändring i de besluten tillämpas vad som föreskrivs i (namnet på den nya finansieringslagen). Enligt det föreslagna 1 mom. ska kommunallagens bestämmelser om rättelseyrkande och kommunalbesvär tillämpas på beslut som ett landskapsförbund har fattat med stöd av lagen.

I 2 mom. föreskrivs det att beslut av landskapets samarbetsgrupp liksom i nuläget får överklagas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som i kommunallagen föreskrivs om sökande av ändring i beslut av samkommuner. Ändring i beslut om utlåtanden i enlighet med 19 § 3 mom. får emellertid enligt förslaget inte sökas särskilt genom besvär.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om överklagande av beslut som arbets- och näringsministeriet, den förvaltande myndigheten, redovisningstjänsten och övervakningskommittén har fattat. Beslut av dessa insatser ska få överklagas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besluten ska i enlighet med den gällande lagen iakttas även om de överklagats, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.